

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ 2011

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Μήνυμα Υπουργού Οικονομικών	5
Όραμα Υπουργείου Οικονομικών	11
Πλαίσιο Οικονομικής Πολιτικής	13
• Οικονομικό Πρόγραμμα Διακυβέρνησης Προέδρου Χριστόφια	16
• Πρόγραμμα Σταθερότητας 2012-2015	17
• Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική «ΕΕ 2020»	32
Άξονες Οικονομικής Πολιτικής	35
• Ανάπτυξη	35
• Σταθερότητα, Δημόσια Οικονομικά και ορθολογιστική Διαχείριση Δημόσιου Χρέους	43
• Κοινωνική Συνοχή	62
• Εξυπηρέτηση του Πολίτη	64
Προγραμματισμός για το 2012	89
Χρήσιμες Πηγές Πληροφόρησης	97

Μήνυμα Υπουργού Οικονομικών

Είναι με μεγάλη μου ευχαρίστηση, ως νέος Υπουργός Οικονομικών, που χαιρετίζω την Ετήσια Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών για το 2011.

Κατά το έτος αυτό η κυπριακή οικονομία συνέχισε να επηρεάζεται από τις δυσμενείς επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Το σοβαρό πρόβλημα της κρίσης δημοσίου χρέους, τα σχετικά ψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα, τα προβλήματα του τραπεζικού τομέα, και η κρίση στην Ελληνική οικονομία, αποτέλεσαν εμπόδια για την έξοδο από την ύφεση. Ιδιαίτερα, η κρίση στην Ελληνική οικονομία είχε σοβαρές επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία, και πιο συγκεκριμένα, στον τραπεζικό τομέα.

Μέσα σε αυτό το αντίξοο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, η Κυπριακή οικονομία κατάφερε να παρουσιάσει σχετική βελτίωση το πρώτο εξάμηνο του 2011. Η συνεχής, όμως, επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος, καθώς και οι επιπτώσεις από το τραγικό συμβάν στο Μαρί τον Ιούλιο του 2011, ανέτρεψαν την αρχική, σχετικά θετική, πορεία της οικονομίας, καταλήγοντας σε ρυθμό ανάπτυξης κοντά στο 0.5% για το 2011.

Η οικονομική κρίση επηρέασε την απασχόληση εργατικού δυναμικού, οδηγώντας σε ψηλά ποσοστά ανεργίας, κυρίως στους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας, με το ποσοστό ανεργίας για το 2011 να αυξάνεται στο 7.7%. Ο πληθωρισμός επίσης αυξήθηκε στο 3.5%, ως επακόλουθο των αυξήσεων των τιμών των πρώτων υλών, αλλά και της τιμής του ρεύματος κατά 9%.

Αναφορικά με τις δημοσιονομικές εξελίξεις, το δημοσιονομικό έλλειμμα διαμορφώθηκε στο 6.3% του ΑΕΠ, ενώ το δημόσιο χρέος, ως ποσοστό του ΑΕΠ, αυξήθηκε στο 71.6%.

Ως απάντηση στις προκλήσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, το Υπουργείο Οικονομικών, σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, αλλά και με άλλα συναρμόδια Υπουργεία, προχώρησε στην ετοιμασία και προώθηση μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων της Κυβέρνησης, τα οποία εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Σε αυτά τα πλαίσια, προωθήθηκαν τρία πακέτα δημοσιονομικής εξυγίανσης, τα οποία στόχευαν στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών, στην αντιμετώπιση διαθρωτικών προβλημάτων, όπως το συνταξιοδοτικό και στη συγκράτηση των κρατικών δαπανών και ιδιαίτερα του κρατικού μισθολογίου. Επιπρόσθετα, προωθήθηκε η στόχευση των κοινωνικών παροχών και επιδομάτων και ενισχύθηκαν, μέσω κοινωνικών σχεδίων, οι ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Ο Προϋπολογισμός του 2012 αντικατοπτρίζει τις προσπάθειες της Κυβέρνησης για αντιμετώπιση των δυσμενών εξελίξεων της οικονομικής ύφεσης, αλλά και το όραμα της να δώσει νέα προοπτική στην κυπριακή οικονομία και να την οδηγήσει σε ρυθμούς ικανοποιητικής ανάπτυξης. Οι κυριότεροι στόχοι του Προϋπολογισμού για το 2012 είναι η ουσιαστική μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω του ορίου του 3% ως ποσοστό του ΑΕΠ, όπως δεσμευθήκαμε έναντι της ΕΕ, και η εντατικοποίηση της προσπάθειας για τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης, ενισχύοντας ταυτόχρονα την κοινωνική συνοχή.

Παράλληλα, η Κυβέρνηση στοχεύει στην άμεση υλοποίηση των αναπτυξιακών έργων που έχουν εγκριθεί το Δεκέμβριο του 2011, στη διατήρηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει η Κύπρος, συμπεριλαμβανομένου του ευνοϊκού φορολογικού της συστήματος, στη μείωση της γραφειοκρατίας που επιβαρύνει τις επιχειρήσεις και πολίτες, στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων, και γενικότερα, στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του Κύπριου πολίτη.

Το Κυπριακό τραπεζικό σύστημα βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή. Οι δύο μεγάλες Κυπριακές τράπεζες θα πρέπει να ενδυναμώσουν την κεφαλαιακή τους βάση με σημαντικά ποσά μέχρι το τέλος Ιουνίου 2012. Η Κυβέρνηση θεωρεί ως πρώτη επιλογή την αποτελεσματική αντιμετώπιση του θέματος της κεφαλαιοποίησης των τραπεζών μέσω ιδιωτικών λύσεων. Η προσέγγιση της Κυβέρνησης συνάδει με την θέση των Αρχηγών Κρατών της Ευρωζώνης, ότι η κεφαλαιακή ενίσχυση θα πρέπει να επέλθει από τον ιδιωτικό τομέα και το Κράτος θα παρέμβει μόνο ως έσχατη επιλογή.

Στην περίπτωση όμως που απαιτηθεί η παρέμβαση του Κράτους, η Κυβέρνηση έχει επεξεργαστεί τη δυνατότητα στήριξης των τραπεζών στη βάση ολοκληρωμένου σχεδίου, το οποίο έχει εκπονήσει μαζί με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Η επίτευξη των πιο πάνω στόχων δε θα είναι εύκολη υπόθεση, και θα απαιτηθεί να προωθηθούν μεγάλες τομές και να παρθούν τολμηρές αποφάσεις. Όμως, έχω βαθιά την πεποίθηση ότι, με πολλή δουλειά και επιμονή, θα καταφέρουμε, μέσα από τη συλλογική προσπάθεια, να αντιμετωπίσουμε με αποτελεσματικότητα τις σημερινές προκλήσεις.

Καταλήγοντας, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε όλο το προσωπικό του Υπουργείου Οικονομικών καθώς και των Τμημάτων/Υπηρεσιών που υπάγονται σε αυτό, για τη δέσμευση και προσήλωση τους στην υλοποίηση των στόχων μας. Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζονται και στον τέως Υπουργό Οικονομικών, φίλο Κίκη Καζαμιά, για το πολυδιάστατο έργο που επιτέλεσε μέσα σε ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες και ένα ιδιαίτερα πιεστικό χρονοδιάγραμμα.

Τέλος, εκφράζω τις ευχαριστίες μου σε όλα τα κόμματα και τους κοινωνικούς εταίρους για την εποικοδομητική συνεργασία που οικοδομείται μεταξύ μας, και που είμαι βέβαιος ότι θα συνεχίσει καθόλη τη διάρκεια της θητείας μου ως Υπουργός Οικονομικών.

Βάσος Σιαρλή

Υπουργός Οικονομικών

«Ανταγωνιστική Οικονομία για την Ευημερία του Πολίτη»

Το όραμά μας αντανακλά τους βασικούς μας στρατηγικούς στόχους, οι οποίοι αφορούν τη σταθερή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, με την αξιοποίηση του πιο πολύτιμου παραγωγικού συντελεστή, που είναι το ανθρώπινο δυναμικό. Μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων, η Κύπρος φιλοδοξεί να βελτιώσει την ποιότητα των παρεχομένων αγαθών και υπηρεσιών και να εμπεδώσει τη θέση της ως ένα ανταγωνιστικό και ευυπόληπτο διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.

Παράλληλα, το Υπουργείο Οικονομικών επιδιώκει να συμβάλει στην οικοδόμηση ενός αποτελεσματικού και ευέλικτου κοινωνικού κράτους, που να προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και να προάγει την ενσωμάτωση των μη προνομιούχων ομάδων του πληθυσμού στην κυπριακή κοινωνία.

Το πλαίσιο οικονομικής πολιτικής στηρίζεται σε τρεις πυλώνες, οι οποίοι εξυπηρετούν την ικανοποίηση των στρατηγικών στόχων της Κυβέρνησης για διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας, ενίσχυση της αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας και αναβάθμιση και εμπλουτισμό των κοινωνικών υπηρεσιών που παρέχει το κράτος.

Ο πρώτος πυλώνας είναι το οικονομικό Πρόγραμμα Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, το οποίο στοχεύει στην οικοδόμηση ενός σύγχρονου κράτους, ενταγμένου στην εξυπηρέτηση του απλού πολίτη.

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2012-2015, το οποίο στοχεύει στη διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας μέσω της διασφάλισης υγιών δημόσιων οικονομικών, της λήψης μέτρων μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους και της ορθολογιστικής διαχείρισης του δημόσιου χρέους.

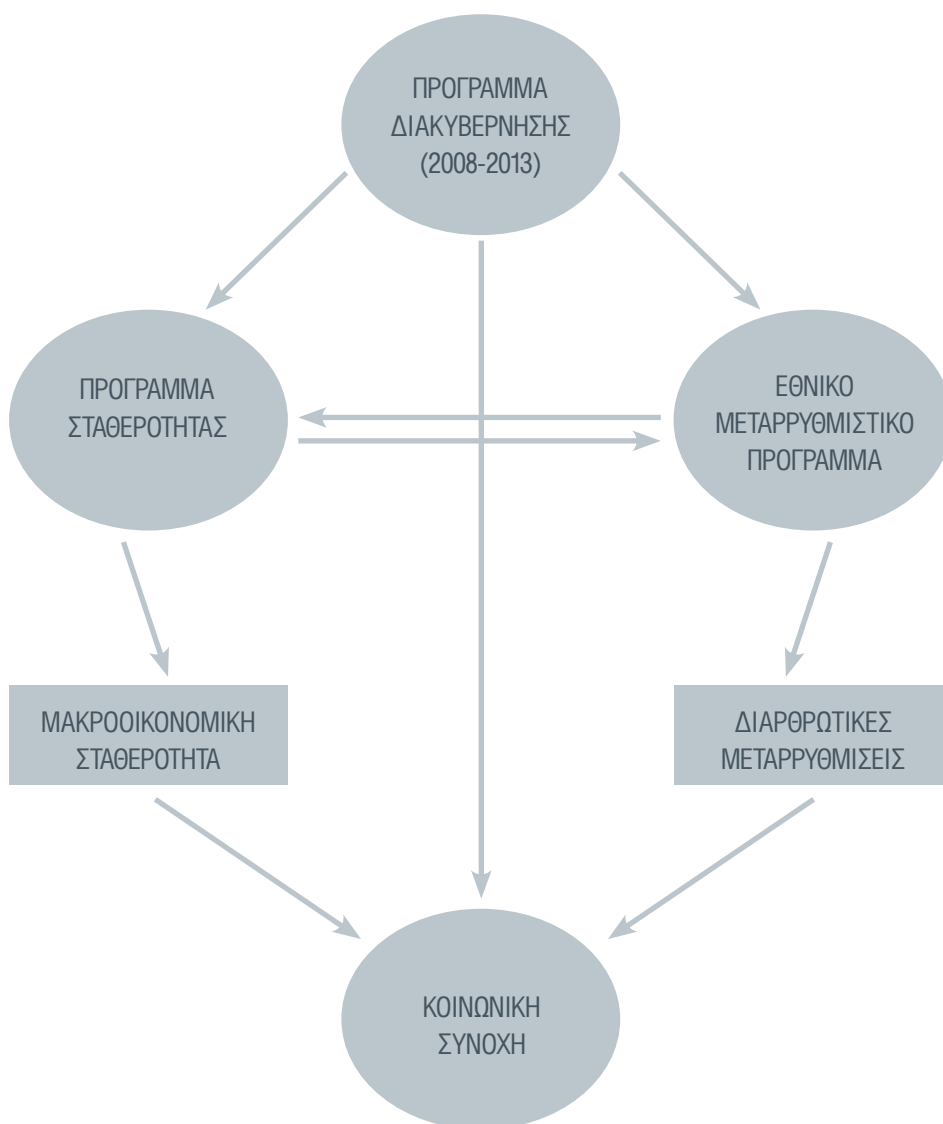
Ο τρίτος πυλώνας αφορά το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική «ΕΕ 2020», στα πλαίσια του οποίου αναλύονται οι βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κύπρος στον κοινωνικοοικονομικό τομέα και προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για αντιμετώπισή τους.

Στο σχεδιάγραμμα οικονομικής πολιτικής που ακολουθεί απεικονίζεται η σχέση αλληλεξάρτησης που διέπει τα τρία συστατικά μέρη του πλαισίου οικονομικής πολιτικής, τα οποία εξυπηρετούν ξεχωριστούς και αλληλένδετους στόχους.

Το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2012-2015 εξυπηρετεί τη διασφάλιση της δημοσιονομικής σταθερότητας. Το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα εξυπηρετεί το στόχο της πραγματικής σύγκλισης της κυπριακής οικονομίας, με την οικονομία της ΕΕ, κυρίως μέσω της υλοποίησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Η δημοσιονομική σταθερότητα σε συνδυασμό με τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις ενισχύουν την επίτευξη κοινωνικής συνοχής, η οποία ενδυναμώνεται από την υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος.

Σχεδιάγραμμα Οικονομικής Πολιτικής

Οικονομικό Πρόγραμμα Διακυβέρνησης του Προέδρου Χριστόφια

Το οικονομικό Πρόγραμμα Διακυβέρνησης αντικατοπτρίζει τη βασική φιλοδοξία για μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση στην κοινωνική και οικονομική πολιτική. Η πολιτική αυτή εστιάζεται στην πολύπλευρη και πολυεπίπεδη ανάπτυξη, μέσα σε ένα σύστημα μικτής οικονομίας, στο οποίο συνυπάρχουν και συνεργάζονται αρμονικά η ιδιωτική, η κρατική και η συνεργατική πρωτοβουλία.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων:

- Ο εκσυγχρονισμός του μικτού οικονομικού συστήματος.
- Η προώθηση κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, με συνεχή προσαρμογή στα νέα τεχνολογικά δεδομένα, βελτιωμένη παραγωγικότητα και εισαγωγή καινοτομιών.
- Η υπεράσπιση του κοινωνικού χαρακτήρα των οργανισμών κοινής ωφελείας και ο εκσυγχρονισμός τους για να καταστούν πιο ανταγωνιστικοί και ευέλικτοι.
- Η σταθερή μείωση του δημοσίου χρέους καθώς και η διατήρηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα.
- Η διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας, με πολιτική δημοσιονομικής πειθαρχίας.

Πρόγραμμα Σταθερότητας 2012-2015

Τα κράτη-μέλη καλούνται, με βάση το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), να υποβάλλουν, κάθε χρόνο, Προγράμματα Σταθερότητας (ΠΣτ) ή Σύγκλισης (ΠΣ)¹, τα οποία πρέπει να καλύπτουν περίοδο πέντε ετών. Τα Προγράμματα αυτά αποτελούν το βασικό σημείο αναφοράς στη διαδικασία παρακολούθησης των δημοσιονομικών εξελίξεων και συντονισμού των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών από το Συμβούλιο της ΕΕ για Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα (ECOFIN).

Η ΕΕ σχεδίασε το ΣΣΑ λαμβάνοντας υπόψη την εισαγωγή του ευρώ ως το κοινό νόμισμα της ζώνης του ευρώ. Το ΣΣΑ θέτει το πλαίσιο διαμόρφωσης και εφαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής καθώς και της εποπτείας των κρατών μελών, με το σκεπτικό ότι η συμμετοχή στην ΟΝΕ προϋποθέτει σύγκλιση των οικονομιών των κρατών μελών και υγιή δημόσια οικονομικά.

Κύρια σημεία του ΣΣΑ που τέθηκε σε εφαρμογή το Μάρτιο του 2005 είναι: (ι) η αποφυγή προ-κυκλικής πολιτικής (δηλαδή επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής σε περιόδους υψηλής ανάπτυξης και περιοριστικής πολιτικής σε περιόδους ύφεσης), (ιι) η χρησιμοποίηση αυξημένων δημοσίων εσόδων, σε σύγκριση με τα προβλεπόμενα έσοδα, για σκοπούς μείωσης του δημόσιου χρέους και όχι για διενέργεια απρογραμματίστων δαπανών, (ιιι) η προώθηση δημοσιονομικών μέτρων διαρθρωτικού χαρακτήρα για την επίτευξη, μεσοπρόθεσμα, ισοσκελισμένων ή σχεδόν ισοσκελισμένων δημόσιων οικονομικών, και

1. Προγράμματα Σταθερότητας υποβάλλονται από τις χώρες μέλη της Ευρωζώνης, ενώ οι χώρες μέλη που δεν συμμετέχουν στην Ευρωζώνη υποβάλλουν Προγράμματα Σύγκλισης.

μείωση του δημόσιου χρέους σε σταθερή βάση, (iv) η προώθηση μεταρρυθμίσεων στα συστήματα συντάξεων και υγείας για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών και την αποτελεσματική και έγκαιρη αντιμετώπιση των συνεπειών της γήρανσης του πληθυσμού στα δημόσια οικονομικά, (v) η διατήρηση των ανωτάτων ορίων τόσο του δημοσιονομικού ελλείμματος, όσο και του δημόσιου χρέους (3% του ΑΕΠ το δημοσιονομικό έλλειμμα και 60% του ΑΕΠ το δημόσιο χρέος), αφού διαπιστώθηκε ότι αυτά συμβάλουν στη διαμόρφωση αποτελεσματικής δημοσιονομικής πολιτικής στα πλαίσια της ΕΕ, και (vi) η αναβάθμιση της σημασίας που αποδίδουν σε εθνικό επίπεδο τα κράτη μέλη στο ΠΣ/ ΠΣτ και η ενεργός εμπλοκή του Εθνικού Κοινοβουλίου, πολιτικών κομμάτων και κοινωνικών εταίρων.

Το παρελθόν έχει καταδείξει ότι χώρες της ΕΕ δεν έχουν πετύχει στον επιθυμητό βαθμό, να δημιουργήσουν επαρκή πλεονάσματα σε περιόδους οικονομικής άνθησης. Για αποτροπή τέτοιων εξελίξεων στο μέλλον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισηγήθηκε την ενδυνάμωση του αποτρεπτικού και του διορθωτικού χαρακτήρα του ΣΣΑ.

Για να επιτευχθεί αυτό, προωθούνται τα ακόλουθα:

Δεδομένου ότι η ετοιμασία και η αξιολόγηση των Προγραμμάτων Σταθερότητας και Σύγκλισης αποτελούν τον πυρήνα του αποτρεπτικού χαρακτήρα του ΣΣΑ, προωθήθηκε η εισαγωγή του "European Semester" με βάση το οποίο ρυθμίζεται η χρονική περίοδος της ετοιμασίας και κατάθεσης των Προγραμμάτων Σταθερότητας και Σύγκλισης. Σύμφωνα με το "European Semester", τα Προγράμματα κατατίθενται από τις χώρες της ΕΕ, μέσα στο πρώτο εξάμηνο του έτους. Με τον τρόπο αυτό, η έγκαιρη αξιολόγηση των Προγραμμάτων αποτελεί πηγή παροχής κατευθυντήριων γραμμών, στην ετοιμασία των ετήσιων Προϋπολογισμών.

Τα Προγράμματα Σταθερότητας και Σύγκλισης κατατίθενται ταυτόχρονα με τα Εθνικά Μεταρρυθμιστικά Προγράμματα (1ο εξάμηνο του έτους), έτσι ώστε ο Προϋπολογισμός του τρέχοντος έτους να λαμβάνουν υπόψη και να περιλαμβάνουν τις μεταρρυθμίσεις που θα προωθούνται μέσω του Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Προγράμματος.

Με βάση το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο² η Κύπρος θα υποβάλει τέλος Απριλίου του 2012, το Πρόγραμμα Σταθερότητας για τα έτη 2012-2015.

Η δομή του ΠΣτ χωρίζεται στην ανάλυση της οικονομικής πολιτικής (πλαίσιο, βασικές αρχές, βασικές στοχεύσεις), στην ανάλυση των οικονομικών εξελίξεων/ προβλέψεων για τα επόμενα χρόνια, στην πορεία των δημόσιων οικονομικών, καθώς και στην ανάλυση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας τους. Αναφορά γίνεται επίσης σε διαρθρωτικές αλλαγές που επηρεάζουν την ανάπτυξη και τα δημόσια οικονομικά, καθώς και για μέτρα που αφορούν την

2. Ερωτήσεις και Απαντήσεις για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/14>

ποιότητα των δημόσιων οικονομικών. Το ΠΣτ 2012-2015 θα περιλαμβάνει τις προβλέψεις και τους στόχους της Κύπρου για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από το 3% μέσα στα χρονικά πλαίσια που έχει θέσει το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομικών της Ε.Ε και σε ειδικό κεφάλαιο τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για επίτευξη του στόχου αυτού. Τέλος, σημειώνεται ότι το ευρωπαϊκό πλαίσιο για άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής έχει γίνει πολύ πιο αυστηρό, με βάση τις νέες πρόνοιες που έχουν συμφωνηθεί. Πιο συγκεκριμένα, έχει ήδη τεθεί σε λειτουργία το λεγόμενο «six pack», που αποτελεί δέσμη νομοθετικών ρυθμίσεων και αφορά την ενίσχυση του προληπτικού, καθώς και του διορθωτικού μέρους του Συμφώνου Σταθερότητας, την ενίσχυση του μηχανισμού κυρώσεων, την ενίσχυση του πλαισίου παρακολούθησης μακροοικονομικών ανισοσκελιών/ανταγωνιστικότητας και ενίσχυση των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων.

Επίσης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε πρόσφατα δύο νέες νομοθετικές προτάσεις («two pack»), που αφορούν την ενίσχυση της εποπτείας για τις χώρες που βρίσκονται στη Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος, καθώς και για χώρες που παρουσιάζουν ιδιαίτερες προκλήσεις στον χρηματοοικονομικό τους τομέα.

Στρατηγικές επιδιώξεις και στόχοι οικονομικής πολιτικής

Το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε στο 6.3% του ΑΕΠ το 2011, σε σύγκριση με 5.3% το 2010. Ταυτόχρονα, το δημόσιο χρέος αυξήθηκε στο 71.6% του ΑΕΠ από το 61.5% το 2010. Η επιδείνωση που παρουσιάζουν τα δημόσια οικονομικά οφείλεται, κυρίως, στην υποτονική ανάπτυξη της Κυπριακής οικονομίας σε συνδυασμό με τη μη ευνοϊκή σύνθεση της σε σχέση με τα δημόσια έσοδα.

Οι στόχοι που τέθηκαν και οι άξονες πολιτικής που περιλήφθηκαν στο ΠΣτ, 2012-2015 στοχεύουν στη δημοσιονομική εξυγίανση και την έξοδο από τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος³, στην ανακατανομή των πόρων προς όφελος των κοινωνικών και αναπτυξιακών δαπανών, καθώς και στη διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις δυσμενείς επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Ως εκ τούτου, στο ΠΣτ θα περιλαμβάνει πρόγραμμα εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών με στόχο τη μείωση του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από το ποσοστό αναφοράς του 3% του ΑΕΠ το 2012 και αναστροφή της αυξητικής πορείας δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ.

3. Διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος είναι η διαδικασία που ξεκινά με απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών της ΕΕ, όταν το δημοσιονομικό έλλειμμα μια χώρας μέλους της ΕΕ, ξεπεράσει το όριο του 3% του ΑΕΠ, που προνοεί το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Το Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών, στις 13 Ιουλίου 2010, υιοθέτησε την Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ύπαρξη υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος για την Κυπριακή Δημοκρατία και διαβίβασε συγκεκριμένες συστάσεις, ώστε να επιτευχθεί δημοσιονομική εξυγίανση μέχρι το 2012.

Οικονομικές εξελίξεις και προοπτικές για την περίοδο 2012-2015

Το ΠΣΤ θα παραθέτει τις εκτιμήσεις και προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών για την εξέλιξη των κυριότερων μακροοικονομικών μεγεθών κατά την περίοδο 2012-2015. Το 2011 εκτιμάται ότι ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης περιορίστηκε στο 0.5% μετά την αύξηση της τάξης του 1.1% το 2010. Η ανάπτυξη το 2011 οφείλεται κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών. Για το 2012 προβλέπεται επιβράδυνση γύρω στο -0.5%, η οποία θα προέρχεται κυρίως από την επιδείνωση στην εγχώρια ζήτηση. Ο πληθωρισμός αναμένεται να ανέλθει γύρω στο 3% λόγω, κυρίως, της αύξησης της τιμής του πετρελαίου και του ηλεκτρικού ρεύματος, καθώς και λόγω της αύξησης του ΦΠΑ κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες σε ορισμένες κατηγορίες προϊόντων. Για την περίοδο 2012-15 προβλέπεται σταδιακή επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης προς το δυνητικό ρυθμό που υπολογίζεται να ανέλθει στο 1.5% το 2015. Η ανεργία προβλέπεται να σταθεροποιηθεί σε πρώτη φάση και να παρουσιάσει πτωτική πορεία το 2014. Το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών αναμένεται να παρουσιάζει σταδιακή βελτίωση και να ανέλθει στο 5% το 2015.

Στον πίνακα που ακολουθεί παραθέτονται, συνοπτικά, οι προβλέψεις που θα περιληφθούν στο ΠΣτ για τα κυριότερα μακροοικονομικά μεγέθη την περίοδο 2011-2015:

	2011 (%)	2012 (%)	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)
Ρυθμός Ανάπτυξης	0,5	-0,5	0,5	1,0	1,5
Ανεργία (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού)	7,7	9,5	9,5	9,0	8,5
Εναρμονισμένος Πληθωρισμός	3,5	3,0	2,2	2,0	2,0
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο/ ΑΕΠ	-6,3	-2	-0,7%	0,0	0,0
Δημόσιο Χρέος/ ΑΕΠ	71,6%	72,1%	70,2%	67,8%	65,4%
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών/ ΑΕΠ	-10,4	-7,5	-6,5	-5,5	-5,0

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2011-2015

Δημοσιονομικοί στόχοι - Μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης

Η δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης στοχεύει στη διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας, μέσω της σταδιακής βελτίωσης της δημοσιονομικής θέσης και της σταδιακής επίτευξης του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Στόχου για μηδενικό δημοσιονομικό έλλειμμα πετυχαίνοντας, ταυτόχρονα, και την αναστροφή της αυξητικής πορείας του δημοσίου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Σημειώνεται ότι, από τον Ιούλιο του 2010 ξεκίνησε για την Κύπρο η διαδικασία υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος και η επιτήρηση της οικονομίας της από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, αφού το δημοσιονομικό έλλειμμα για το 2009 είχε ξεπεράσει το ανώτατο όριο του 3% του ΑΕΠ.

Το Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών της Ε.Ε. (<ECOFIN>) έχει διαπιστώσει στις 13 Ιουλίου, 2010 ότι το δημοσιονομικό ισοζύγιο της Κύπρου το 2009 απέκλινε σημαντικά

από το ποσοστό αναφοράς (3% του ΑΕΠ), που προνοεί η Συνθήκη της ΕΕ. Ως εκ τούτου, το ECOFIN απηύθυνε σύσταση στην Κυπριακή Δημοκρατία, καλώντας την να λάβει κατάλληλα μέτρα για τερματισμό του υπερβολικού ελλείμματος το αργότερο μέχρι το 2012.

Ειδικότερα, οι συστάσεις του ECOFIN είναι οι ακόλουθες:

- Οι Κυπριακές Αρχές θα πρέπει να διορθώσουν το υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα (δηλαδή να μειώσουν το δημοσιονομικό έλλειμμα <3% του ΑΕΠ), όχι αργότερα από το 2012.
- Η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος θα πρέπει να είναι αξιόπιστη και διατηρήσιμη, μέσα στα πλαίσια ενός μεσοπρόθεσμου ορίζοντα. Συγκεκριμένα, προς την κατεύθυνση αυτή, οι Κυπριακές Αρχές θα πρέπει:
 - Να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για μείωση του ελλείμματος του 2010, το οποίο δε θα πρέπει να ξεπεράσει το ανώτατο όριο του 6% του ΑΕΠ το 2010 και να καθορίσουν στρατηγική δημοσιονομικής εξυγίανσης βασιζόμενη στις δαπάνες, έτσι ώστε να μειώσουν το έλλειμμα κάτω του 3% του ΑΕΠ μέχρι το 2012.
 - Να διασφαλίσουν μία μέση ετήσια δημοσιονομική διόρθωση τουλάχιστον 1½ ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2011-2012, που θα συνεισφέρει στην επαναφορά του δημόσιου χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ σε πτωτική πορεία ώστε να πλησιάσει το ποσοστό αναφοράς (60% του ΑΕΠ) με ικανοποιητικούς ρυθμούς.

- Να καθορίσουν και να εφαρμόσουν άμεσα τα αναγκαία μέτρα για επίτευξη της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2012, εφόσον οι κυκλικές συνθήκες το επιτρέψουν, και επίσπευση της διόρθωσης εάν οι οικονομικές και δημοσιονομικές συνθήκες αποδειχθούν ευνοϊκότερες από ότι αναμενόταν.

- Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας θα πρέπει να ενδυναμώσει το δεσμευτικό χαρακτήρα του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου και να βελτιώσει τη διαδικασία παρακολούθησης της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού.
- Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας θα πρέπει να βελτιώσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, μέσω της εφαρμογής μέτρων μεταρρύθμισης για έλεγχο των δαπανών των συντάξεων και της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης έτσι ώστε να αμβλυνθεί ουσιαστικά η προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών που σχετίζεται με τη γήρανση του πληθυσμού.

Πέραν των πιο πάνω συστάσεων, το Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών της Ε.Ε. κατά την εξέταση του Προγράμματος Σταθερότητας της Κύπρου τον Ιούλιο του 2011, εξέδωσε σύσταση προς την Κυπριακή Δημοκρατία για την εισαγωγή περαιτέρω διαρθρωτικών μέτρων έτσι ώστε το υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα να διορθωθεί το αργότερο μέχρι το 2012. Για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου εισηγηθήκαν τον αυστηρό έλεγχο των δημόσιων δαπανών, την επίτευξη μέσης ετήσιας διαρθρωτικής βελτίωσης τουλάχιστον $\frac{1}{2}$ ποσοστιαίας μονάδας του ΑΕΠ και επαναφορά του δημόσιου χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ σε πτωτική πορεία, την ενδυνάμωση του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου και τη βελτίωση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών. Συγκεκριμένα οι στόχοι που τέθηκαν τόσο για το Δημόσιο Έλλειμμα όσο και για το Δημόσιο Χρέος αφορούν τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος το 2012 και το σταδιακό ισοσκελισμό του μέχρι το 2014.

Για διόρθωση του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος στη βάση των συστάσεων του ECOFIN, το Υπουργείο Οικονομικών το 2011 προώθησε την εφαρμογή μια σειράς από διαρθρωτικά κυρίως μέτρα με στόχο το δημοσιονομικό έλλειμμα να περιοριστεί κάτω του 3% μέχρι το 2012 και να ισοσκελιστεί μέχρι το 2014. Τα μέτρα αυτά καλύπτουν τόσο το σκέλος των δαπανών όσο και το σκέλος των εσόδων ως ακολούθως:

Μέτρα στο σκέλος Δαπανών:

Περιορισμός της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα

- Παγοποίηση των διαδικασιών πλήρωσης κενών θέσεων και μείωση του αριθμού των υπαλλήλων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα με υιοθέτηση της πολιτικής μόνο μια πρόσληψη ανά τέσσερις αφυπηρετήσεις (κατά προσέγγιση), με στόχο τη μείωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων κατά πέντε χιλιάδες τα επόμενα πέντε χρόνια.
- Απαγόρευση πρόσθετων προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων ή εποχιακών αναγκών.

Κρατικό Μισθολόγιο και Συνταξιοδοτικό

- Μείωση των κλιμάκων εισδοχής στον ευρύτερο δημόσιο τομέα για τους νεοεισερχομένους κατά 10%.
- Παγοποίηση των μισθολογικών αυξήσεων (ΑΤΑ και προσαυξήσεις) στον ευρύτερο δημόσιο τομέα για τα έτη 2012-2013.

- Συνεισφορά 3% επί των ακαθάριστων απολαβών του προσωπικού του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα έναντι των μελλοντικών συντάξιμων απολαβών του.
- Αύξηση του ποσοστού συνεισφοράς στο ταμείο για χήρες και ορφανά κατά 1,25 ποσοστιαίες μονάδες στο 2% των συντάξιμων απολαβών.
- Κατάργηση των επαγγελματικών σχεδίων του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα για τους νεοεισερχόμενους και ένταξή τους στο Ταμείο Συντάξεων των Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Περιορισμός των δημοσίων δαπανών

- Στόχευση των κοινωνικών παροχών και επιδομάτων.
- Μείωση των λειτουργικών δαπανών.

Μέτρα στο σκέλος των εσόδων:

- Αύξηση της φορολογίας επί των τόκων από 10% σε 15%.
- Αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ από 15% σε 17% από 1 Μαρτίου 2012.
- Εισαγωγή τέλους για όλες τις εγγεγραμμένες εταιρείες ύψους €350 και τέλος επανεγγραφής ύψους €500.
- Αύξηση του συντελεστή του φόρο εισοδήματος από 30% σε 35% για εισοδήματα πάνω από €60.000.

- Μέτρα για πάταξη της φοροδιαφυγής/φοροαποφυγής με τη ψήφιση σχετικών νομοθετικών μέτρων από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
- Αναθεώρηση των συντελεστών φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας για περίοδο τριών ετών μέχρι να εκτιμηθούν οι αξίες του 1980 σε τρέχουσες τιμές.
- Αύξηση της φορολογίας της λογιζόμενης διανομής κερδών από 15% σε 17% και από 15% σε 20% για περίοδο δύο χρόνων μόνον.
- Έκτακτη εισφορά επί των ακαθάριστων απολαβών κάθε εργαζομένου και συνταξιούχου προσώπου του ευρύτερου δημόσιου τομέα και του ιδιωτικού τομέα περιλαμβανομένων και των αυτοτελώς εργαζομένων για 2 χρόνια

0 - €2500	0%
€2501 - €3500	2,5%
€3501 - €4500	3,0%
€4501 >	3,5%

Τα πιο πάνω μέτρα θα τύχουν πλήρους εφαρμογής καθόλη τη διάρκεια του 2012 όπου μαζί με την κατάρτιση ενός αυστηρού προϋπολογισμού για το 2012 και ενός Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου 2012-2014 θα διασφαλίζουν το τερματισμό του υπερβολικού ελλείμματος και την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών στα πλαίσια που έχουν καθοριστεί.

Η δημοσιονομική εξυγίανση στηρίζεται στο σκέλος των δαπανών σε σχέση με το σκέλος των εσόδων με κατανομή 3:1. Η ποσοτικοποίηση των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης για τα έτη 2011-2014 παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2011 € εκ.	2012 € εκ.	2013 € εκ.	2014 € εκ.	Σύνολο € εκ.
Μέτρα μείωσης των δαπανών	25	476	188	35	724
Μέτρα αύξησης των εσόδων	35	244	25	-40	264
ΣΥΝΟΛΟ	60	720	213	-5	988

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ, 2011-2014

Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για την Στρατηγική «ΕΕ 2020»

Με βάση τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ καλούνται να ετοιμάσουν Εθνικά Μεταρρυθμιστικά Προγράμματα (ΕΜΠ), μέσω των οποίων θα υλοποιούνται μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα.

Η ΕΕ προέβη το 2010 σε αναθεώρηση της Στρατηγικής της Λισσαβόνας. Η νέα αυτή στρατηγική, η οποία ονομάστηκε «ΕΕ 2020», μεταξύ άλλων, θέτει 5 ποσοτικούς στόχους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, οι οποίοι θα πρέπει να προσδιοριστούν από την κάθε χώρα μέλος της ΕΕ, σε εθνικούς ποσοτικούς στόχους. Οι στόχοι αυτοί αφορούν την εκπαίδευση, την αγορά εργασίας, το ποσοστό φτώχειας, την έρευνα και την ενέργεια. Παράλληλα, η Στρατηγική «ΕΕ 2020» δίνει έμφαση και στην αντιμετώπιση των «μακροοικονομικών αδυναμιών» (bottlenecks), οι οποίες εμποδίζουν την οικονομική ανάπτυξη στην ΕΕ.

Οι μακροοικονομικές αδυναμίες αφορούν, μεταξύ άλλων, προβλήματα ανταγωνιστικότητας και δημόσιων οικονομικών.

Το Γραφείο Προγραμματισμού, το οποίο έχει την ευθύνη για τη Στρατηγική «ΕΕ 2020», σε εθνικό επίπεδο, ετοιμάζει κάθε χρόνο, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, Υπηρεσίες και κοινωνικούς εταίρους, το ΕΜΠ, το οποίο θα υποβληθεί στην Ε.Ε, με βάση τις πρόνοιες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Τον Απρίλιο του 2012, ετοιμάστηκε και κατατέθηκε νέο ΕΜΠ, το οποίο μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει μέτρα που υιοθέτησε η Κύπρος, σε σχέση με τις Συστάσεις του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών, μέτρα που υιοθετήθηκαν στα πλαίσια του Συμφώνου για το Ευρώ, καθώς και την πρόοδο που σημειώθηκε για επίτευξη των πέντε ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί στα πλαίσια του ΕΕ2020.

Η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης στηρίζεται σε τέσσερις άξονες πολιτικής, που είναι οι ακόλουθοι:

- Ανάπτυξη
- Σταθερότητα, Δημόσια Οικονομικά και Ορθολογιστική Διαχείριση του Δημόσιου Χρέους
- Κοινωνική Συνοχή
- Εξυπηρέτηση του Πολίτη

Ανάπτυξη

Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, ο ρυθμός ανάπτυξης το 2011 εκτιμάται ότι ανήλθε στο 0.5%. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Κύπρου ισοδυναμούσε με το 99% του μέσου όρου της ΕΕ(27) σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (το 2010). Από τομεακής σκοπιάς, βελτιωμένη επίδοση παρουσίασαν οι τομείς του τουρισμού, και των υπόλοιπων υπηρεσιών ενώ αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης παρουσίασε ο δευτερογενής τομέας της οικονομίας (κατασκευές, βιομηχανία και ηλεκτρισμός).

Στην αγορά εργασίας παρατηρήθηκε αύξηση στην ανεργία με το ποσοστό ανεργίας το 2011 να εκτιμάται περίπου στο 7.7% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού από 6.2% το 2010. Το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 15-64 ετών ήταν 68.1% (άνδρες 74.7% και γυναίκες 61.6%) παραμένοντας περίπου 1.6% κάτω από τα επίπεδα της αντίστοιχης περιόδου του 2010.

Χρηματοοικονομικός τομέας

Ο τραπεζικός τομέας αντιμετωπίζει στην παρούσα φάση τεράστιες δυσκολίες που πηγάζουν από την άνευ προηγουμένου έκθεση τους στην ελλαδική αγορά καθώς και στα ελληνικά ομόλογα. Κατά το έτος 2011, συνεχίστηκε η σημαντική συγκράτηση της πρόσθετης διαθέσιμης ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων για πιστωτική επέκταση που ενδεχόμενα να επέδρασε και αυξητικά στο κόστος χρηματοδότησης τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τις επιχειρήσεις.

Τα πρόσφατα γεγονότα έχουν καταδείξει ότι, σε περίπτωση χρηματοοικονομικών κρίσεων, θα πρέπει να υπάρξει άμεση δράση για διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Οι συγκεκριμένες ενέργειες προϋποθέτουν την ύπαρξη του απαραίτητου θεσμικού και νομικού πλαισίου ούτως ώστε η Κύπρος να είναι σε θέση, στην περίπτωση που προκύψει ανάγκη, να παρέμβει για να στηρίξει το χρηματοοικονομικό σύστημα. Η ανάγκη αυτή είναι σήμερα επιβεβλημένη λόγω και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει το τραπεζικό σύστημα στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πηγάζει από την κρίση Κυβερνητικού χρέους στην Ευρωζώνη.

Για την θέσπιση του απαραίτητου νομικού πλαισίου το Υπουργείο Οικονομικών σε στενή συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου καθώς και τις υπόλοιπες αρμόδιες εποπτικές αρχές, ετοίμασαν και προώθησαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων δύο νομοσχέδια. Τα νομοσχέδια ψηφίστηκαν από την Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 30 Δεκεμβρίου 2011. Το πρώτο νομοσχέδιο για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών κρίσεων αφορά την διαμόρφωση του πλαισίου στήριξης και τους τρόπους λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων για τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Το δεύτερο νομοσχέδιο αφορά τη σύσταση και λειτουργία ανεξάρτητου ταμείου χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, το οποίο θα χρηματοδοτείται από συνεισφορές των πιστωτικών ιδρυμάτων και θα έχει ως σκοπό τη στήριξη και εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω της ύπαρξης επαρκών πόρων και της διαθεσιμότητας των αναγκαίων εργαλείων για την αποτελεσματική και έγκαιρη εξυγίανση επηρεαζόμενου πιστωτικού ιδρύματος και της αποφυγής χρησιμοποίησης δημοσίων πόρων για σκοπούς εξυγίανσης επηρεαζόμενου πιστωτικού ιδρύματος.

Τραπεζικός Τομέας

Στον τραπεζικό τομέα ο ρόλος του Υπουργείου Οικονομικών είναι ρυθμιστικός. Η Κεντρική Τράπεζα κατά το 2011 προχώρησε σε τροποποίηση του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου για σκοπούς μεταφοράς των προνοιών των Ευρωπαϊκών Οδηγιών 2009/111/ΕΚ (γνωστή ως CRD 2), 2009/14/ΕΚ (εγγυήσεις καταθέσεων) και 2010/76/ΕΕ (γνωστή ως CRD 3) στο βαθμό που αφορούν την ΚΤΚ και τις εργασίες των τραπεζών. Οι κυριότερες τροποποιήσεις αφορούν τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, δηλαδή αυτά που υπερβαίνουν το 10% των ιδίων

κεφαλαίων των τραπεζών, την ανταλλαγή πληροφοριών και το πλαίσιο συνεργασίας με τις εποπτικές αρχές σημαντικών υποκαταστημάτων τραπεζών, τη βελτίωση της διαδικασίας σύστασης και λειτουργίας των εποπτικών κολλεγίων (supervisory colleges), την ενίσχυση των τεχνικών κριτηρίων εξέτασης και αξιολόγησης του κινδύνου ρευστότητας, το επίπεδο κάλυψης που παρέχουν τα συστήματα εγγυήσεως των καταθέσεων, και τη δημοσιοποίηση κυρώσεων.

Κατά το 2011, η Κεντρική Τράπεζα προέβη επίσης στην έκδοση των ακόλουθων Οδηγιών:

- Τροποποιήσεις της Οδηγίας για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων και των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων του 2006. Κατά το έτος, διενεργήθηκαν δύο τροποποιήσεις στην υπό αναφορά Οδηγία. Η πρώτη τροποποίηση έγινε για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία 2010/76/ΕΚ της ΕΕ και αφορά κυρίως τη βελτίωση του πλαισίου που εφαρμόζεται από τις τράπεζες για τις πολιτικές αμοιβών, και τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και για τις

πράξεις επανατιτλοποίησης. Η δεύτερη τροποποίηση καθιέρωσε υψηλότερες απαιτήσεις για τους δείκτες και την ποιότητα των κεφαλαίων των τραπεζών με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού συστήματος και τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Πιο συγκεκριμένα η Κεντρική Τράπεζα εισήγαγε, ένα νέο δείκτη ο οποίος αναφέρεται στα Κύρια Βασικά Ίδια Κεφάλαια (Core Tier 1 capital). Το ελάχιστο όριο του νέου δείκτη έχει καθοριστεί στο 8% πλέον προσαύξησης η οποία υπολογίζεται με βάση το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων εκάστης Τράπεζας έναντι του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μέχρι τις 30 Δεκεμβρίου 2012 ο συντελεστής προσαύξησης καθορίστηκε στο μηδέν. Η Οδηγία παρέχει μεταβατική περίοδο για τον συντελεστή προσαύξησης μέχρι και την 30η Δεκεμβρίου 2014. Ο συντελεστής προσαύξησης θα ανέρχεται στο 1/3 από την 31ην Δεκεμβρίου 2012 μέχρι την 30ην Δεκεμβρίου 2013 και στα 2/3 από 31ην Δεκεμβρίου 2013 μέχρι την 30 Δεκεμβρίου 2014. Οι απαιτούμενοι δείκτες βασικών ιδίων κεφαλαίων και συνολικών ιδίων κεφαλαίων καθορίστηκαν σε 9.5% και 11.5% αντίστοιχα.

- Τροποποίηση των Οδηγιών για τον Υπολογισμό της Προληπτικής Ρευστότητας σε Ευρώ και Ξένα Νομίσματα. Οι τροποποιήσεις αφορούν, κυρίως, τις απαιτήσεις ρευστότητας για τα καλυμμένα αξιόγραφα, τη διεύρυνση των στοιχείων ενεργητικού άμεσης ρευστότητας για τις υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα και τη συμπερίληψη των τοποθετήσεων με μητρικές τράπεζες/κεντρικά καταστήματα στο εξωτερικό στα όρια συγκέντρωσης των ρευστών διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα.

- Τροποποίηση της Οδηγίας για τις Προϋποθέσεις Παροχής Επενδυτικών ή Παρεπόμενων Υπηρεσιών και Άσκησης Επενδυτικών Δραστηριοτήτων από τις Τράπεζες. Η κυριότερη τροποποίηση αφορά τον καθορισμό προϋποθέσεων σε σχέση με την ανάθεση από τράπεζες της επενδυτικής υπηρεσίας διαχείρισης χαρτοφυλακίου ιδιωτών πελατών, σε παρόχους εγκατεστημένους σε τρίτη χώρα.
- Η Κεντρική Τράπεζα γνωστοποίησε στις τράπεζες τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, γνωστής ως «CRD 4». Πρωταρχικός στόχος της πρότασης είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού τομέα της ΕΕ διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι οι τράπεζες θα συνεχίσουν να χρηματοδοτούν τις οικονομικές δραστηριότητες και την ανάπτυξη. Η πρόταση απαιτεί από τις τράπεζες να διαθέτουν περισσότερα και καλύτερης ποιότητας κεφάλαια για να αντισταθούν σε τυχόν μελλοντικά πλήγματα από μόνες τους, θεσπίζει νέο πλαίσιο διακυβέρνησης

παρέχοντας νέες εξουσίες στις εποπτικές αρχές για στενότερη παρακολούθηση των τραπεζών και για αυστηρότερες κυρώσεις. Προτείνεται επίσης, μετά από περίοδο παρακολούθησης, η καθιέρωση δείκτη κάλυψης ρευστότητας (Liquidity Coverage Ratio ή LCR) και δείκτη μόχλευσης προκειμένου να περιοριστεί η υπερβολική αύξηση της μόχλευσης στους ισολογισμούς των πιστωτικών ιδρυμάτων. Η εν λόγω πρόταση αναμένεται να ολοκληρωθεί το καλοκαίρι του 2012 και να τεθεί σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2013.

Κεφαλαιαγορά

Κατά το 2011, ολοκληρώθηκε η ετοιμασία του νομοσχεδίου για τους Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ), το οποίο εναρμονίζει το κυπριακό δίκαιο με την Οδηγία για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) και παράλληλα προβαίνει σε εκσυγχρονισμό του δικαίου των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες. Το πιο πάνω νομοσχέδιο εκτιμάται ότι θα εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012.

Μέσα στο πλαίσιο των προσπάθειών για αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου για τα επενδυτικά ταμεία, το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανέθεσε, το 2011, σε εμπειρογνώμονα την ετοιμασία νομοσχεδίου σχετικά με τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων με σκοπό αφ' ενός την εναρμόνιση με ευρωπαϊκή Οδηγία και αφ' ετέρου την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών στο τομέα αυτό.

Τα δύο πιο πάνω μέτρα στοχεύουν στην ενίσχυση της Κύπρου ως χρηματοοικονομικού κέντρου και την προσέλκυση νέων επενδύσεων.

Το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ολοκλήρωσαν και προώθησαν για νομοτεχνικό έλεγχο στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί της ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Διοίκησης Ιδιωτικών Εταιρειών και Συναφών Θεμάτων Νόμος». Σκοπός του νομοσχεδίου είναι αφ' ενός η ρύθμιση της παροχής διοικητικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και της δραστηριότητας των εμπιστευματοδόχων, από εταιρείες που έχουν συσταθεί στη Κύπρο και δεν είναι «ελεγκτές», «εξωτερικοί λογιστές» και «ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί» και αφ' ετέρου να καλύψει το κενό που δημιουργήθηκε κατά τη μεταφορά, στην εθνική νομοθεσία, της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η προτεινόμενη νομοθεσία θα βοηθήσει στη διατήρηση και ενίσχυση της καλής φήμης της Κύπρου ως διεθνούς χρηματοοικονομικού κέντρου και θα βελτιώσει την αξιολόγηση της Κύπρου από διεθνείς οργανισμούς.

Σχετικό νομοσχέδιο για την αντιμετώπιση παράνομων πράξεων όπως επενδυτικά προγράμματα, πυραμίδες κλπ βρίσκεται στη διαδικασία ετοιμασίας από εμπειρογνώμονα, σε συνεργασία με την Ομάδα εργασίας που συστάθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών.

Πρωώθηση του θεσμού της Χρηματοδοτικής Μίσθωσης

Το Υπουργείο Οικονομικών ολοκλήρωσε, μετά από μακρά διαβούλευση, τη διαμόρφωση του νομοσχεδίου για τη ρύθμιση των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και των δραστηριοτήτων των εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης, το οποίο συνοδευόμενο από τέσσερα άλλα νομοσχέδια που αποσκοπούν στην εξάλειψη των αντικινήτρων που υπάρχουν στην υφιστάμενη νομοθεσία (δύο φορολογικά νομοσχέδια και δύο κτηματολογικά νομοσχέδια), κατατέθηκε ως μια δέσμη νομοθετικών κειμένων στη Βουλή των Αντιπρόσωπων για ψήφιση.

Σταθερότητα, Δημόσια οικονομικά και Ορθολογιστική Διαχείριση του Δημόσιου Χρέους

Κατά τη διάρκεια του 2011, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕΔΤΚ) στην Κύπρο παρουσίασε σημαντική αύξηση σε σχέση με το 2010, κυρίως λόγω της αύξησης της τιμής του πετρελαίου. Η τιμή πετρελαίου κυμάνθηκε γύρω στα \$111 (Europe Brent Spot Price) και είχε αύξηση κατά 40% σε σχέση με αυτή, του 2010. Ο εναρμονισμένος πληθωρισμός το

2011 ήταν 3.5%, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι η αύξηση της τιμής του πετρελαίου κατά το 2010, συνείσφερε περίπου 1.8 ποσοστιαίες μονάδες στην αύξηση του ΕΔΤΚ.

Δημόσια Οικονομικά

Το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε στο 6.3% του ΑΕΠ το 2011, σε σύγκριση με 5.3% το 2010, και σε απόλυτους αριθμούς έφτασε στα €1.130,5 εκ. το 2011 σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €923,3 εκ. το 2010.

Κατά συνέπεια, το δημόσιο χρέος ανήλθε στο 71.6% του ΑΕΠ σε σύγκριση με 61.5% το 2010. Σε απόλυτους αριθμούς το δημόσιο χρέος ανήλθε σε €12.720 εκ. σε σύγκριση με €10.652,6 εκ. τον προηγούμενο χρόνο.

Η επιδείνωση που παρουσιάζουν τα δημόσια οικονομικά οφείλεται τόσο στο μειωμένο ρυθμό αύξησης των εσόδων όσο και στον επιταχυνόμενο ρυθμό αύξησης των δημοσίων δαπανών σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

Αναλυτικότερα, τα δημόσια έσοδα το 2011 παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 2.4% και έφτασαν στα €6.599,9 εκ.

σε σύγκριση με €6.461,3 εκ. το 2010. Αύξηση παρουσίασαν τόσο οι άμεσοι όσο και οι έμμεσοι φόροι κατά 10.2% και 0.2% αντίστοιχα. Αναλυτικά, οι αυξήσεις εστιάζονται στις αυξήσεις των εσόδων από το φόρο εισοδήματος κατά 8.4%, τον εταιρικό φόρο κατά 3.4% και των φόρων κατανάλωσης κατά 4.7%. Αντίθετα, τα έσοδα από το ΦΠΑ παρουσίασαν οριακή μείωση της τάξης του 0.9% ενώ τα έσοδα από τα τέλη κτηματολογίου και χωρομετρίας και κεφαλαιουχικών κερδών παρουσίασαν μείωση της τάξης του 18% και 17.7% αντίστοιχα.

Οι δημόσιες δαπάνες, το 2011 ανήλθαν στα €7.674,1 εκ. σε σύγκριση με €7.311,6 εκ. τον προηγούμενο χρόνο σημειώνοντας ποσοστιαία αύξηση ύψους 5%. Αναλυτικά, το κρατικό μισθολόγιο αυξήθηκε κατά 3.8% οι δαπάνες για συντάξεις και φιλοδωρήματα κατά 11.3%, οι πληρωμές για τόκους, οι πληρωμές στο ΤΚΑ, οι επιχορηγήσεις, η κοινωνική σύνταξη και οι άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις αυξήθηκαν 17.9%, 8.2%, 7.9% 4.6% και 3.6%. αντίστοιχα.

Ο Προϋπολογισμός του 2011 ετοιμάστηκε με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίστηκαν με βάση το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) και τη Στρατηγική της Λισσαβόνας όπως αντικατοπτρίζονται στο Πρόγραμμα Σταθερότητας της Κύπρου 2010-2014, καθώς και στο Πρόγραμμα Διακυβέρνησης του Προέδρου Χριστόφια.

Στόχος του Υπουργείου Οικονομικών παραμένει πάντοτε η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών καθώς και η αναστροφή της αυξητικής πορείας του δημόσιου χρέους για διασφάλιση της ανάπτυξης και ευημερίας των πολιτών. Για την επίτευξη του στόχου αυτού στον Προϋπολογισμό του 2011 έγινε ανακατανομή των διαθέσιμων οικονομικών πόρων προς όφελος των κατηγοριών με ψηλή προστιθέμενη αξία.

Φορολογικά Έσοδα

Οι συνολικές προκαταρκτικές εισπράξεις σε ότι αφορά την άμεση φορολογία ανήλθαν κατά το 2011 στα €2.040 εκ., σημειώνοντας 8.3% αύξηση σε σύγκριση με τις τελικές εισπράξεις του 2010. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται κυρίως στην είσπραξη από το ΤΕΠ ποσού ύψους €64.754 εκ. με βάση τον περί Επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος Νόμο αρ.84(Ι)/2011, όπως τροποποιήθηκε.

Αναλυτικά οι εισπράξεις κατά πηγή προέλευσης παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα.

Φόροι	2011 (τελικά)	2010 (τελικά)	2011/2010
	€000	€000	%
Φόρος Εισοδήματος και Τόκοι	1.389.141	1.326.882	4.7%
Έκτακτη Εισφορά για πρόσφυγες	42	97	-56.7%
Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα και Τόκοι	457.305	399.780	14.4%
Φόρος Κληρονομιών	834	515	61.9%
Τέλος Χαρτοσήμων	43.210	53.055	-18.6%
Πιστοποιητικά (Ένσημα)	1.464	1.449	1.0%
Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας	12.337	14.171	-12.9%
Φόρος Κεφαλαιουχικών κερδών	71.260	87.699	-18.7%
Ειδικός Φόρος Πιστωτικών Ιδρυμάτων	64.754	-	
Σύνολο	2.040.347	1.883.648	8.3%
Εισπράξεις εκ μέρους άλλων Αρχών			
Φόρος Ακίνητης Αστικής Ιδιοκτησίας	20	20	-
Συνολικές Εισπράξεις	2.040.367	1.883.668	8.3%

**ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΟΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΗΓΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΩΣ ΕΧΟΥΝ
ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ**

Μέσα στα πλαίσια εκσυγχρονισμού των φορολογικών νομοθεσιών προωθήθηκαν τα ακόλουθα:

- Θεσπίστηκε ο περί Ειδικού Διακανονισμού Φορολογικών Οφειλών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος (Ν.160(Ι)/2011, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από τις 12/12/2011 και λήγει την 31/10/2012. Κύριος σκοπός του Νόμου είναι ο ειδικός διακανονισμός εκκρεμουσών φορολογικών οφειλών μέχρι το φορολογικό έτος 2008 οι οποίες επιβαρύνονται με τόκους και/ή πρόσθετες επιβαρύνσεις που σε ορισμένες περιπτώσεις υπερκαλύπτουν το ποσό της αρχικής φορολογικής οφειλής.
- Θεσπίστηκε ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Τροποποιητικός Νόμος (Ν.116(Ι)/2011), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από το φορολογικό έτος 2011. Σκοπός του Νόμου είναι η αύξηση του φορολογικού συντελεστή για φυσικά πρόσωπα από 30% σε 35% για φορολογητέο εισόδημα πάνω από €60.000.
Επιπλέον με τον ίδιο Νόμο απαλλάσσεται το 50% της αμοιβής από οποιαδήποτε εργοδότηση που ασκείται στη Δημοκρατία από άτομο το οποίο

ήταν κάτοικος εκτός της Δημοκρατίας πριν την έναρξη εργοδότησης του στη Δημοκρατία, με σκοπό την ενθάρρυνση της προσέλκυσης εργοδότηση στην Κύπρο και της εγκατάστασης νέων επιχειρήσεων. Η πρόνοια αυτή ισχύει για εργοδότηση η οποία αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2012 και μετά και η απαλλαγή ισχύει για περίοδο 5 ετών.

- Θεσπίστηκε ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος Τροποποιητικός Νόμος (Ν.197(Ι)/2011), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από το φορολογικό έτος 2012. Κύριος σκοπός του Νόμου είναι η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής αλλά και η καλύτερη διαχείριση των υφιστάμενων φορολογιών.
- Θεσπίστηκε ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Τροποποιητικός Νόμος (Ν.114(Ι)/2011, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 31/8/2011. Κύριος σκοπός του Νόμου είναι η αύξηση του συντελεστή της έκτακτης αμυντικής εισφοράς επί των τόκων από 10% σε 15% και των μερισμάτων από 15% σε 17%, μέσα στα πλαίσια των έκτακτων μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης.
- Θεσπίστηκε ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Τροποποιητικός Νόμος (Ν.190(Ι)/2011), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1/1/2012. Κύριος σκοπός του Νόμου είναι η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, μέσω της αύξησης του συντελεστή της έκτακτης αμυντικής εισφοράς επί των

μερισμάτων από 17% σε 20% από την 1/1/2012 μέχρι την 31/12/2013, και η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, καθώς και η καλύτερη διαχείριση των υφιστάμενων φορολογιών.

- Θεσπίστηκε ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος (Ν.115(Ι)/2011), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από 1/1/2012. Κύριος σκοπός του Νόμου είναι η μεταρρύθμιση της φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας με τη μείωση του αφορολόγητου ποσού, την αύξηση των φορολογικών συντελεστών και των κλιμάκων των αξιών των ακινήτων.
- Θεσπίστηκε ο περί Επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος Νόμος (Ν.84(Ι)/2011), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από 29/4/2011, καθώς και ο περί Επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος Νόμος (Ν.199(Ι)/2011), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από 30/12/2011.
Σκοπός του Νόμου είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την επιβολή ειδικού φόρου στις τράπεζες και τα συνεργατικά ιδρύματα για τα φορολογικά έτη 2011 και 2012.

Το έτος 2011, τα συνολικά έσοδα του Τμήματος Τελωνείων (Τελωνεία και Υπηρεσία Φ.Π.Α.) ανήλθαν στο ποσό των €2.388,4 εκ. παρουσιάζοντας έτσι, μια ελάχιστη ποσοστιαία αύξηση της τάξης του 0.5% σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα του 2010 που ήταν €2.376,5 εκ. Σε απόλυτους αριθμούς, τα συνολικά έσοδα του Τμήματος αυξήθηκαν κατά €11,9 εκ. Πιο συγκεκριμένα, η εικόνα που περιγράφει για το 2011 τη συνολική συνεισφορά του Τμήματος Τελωνείων (Τελωνεία - Υπηρεσία Φ.Π.Α.) στο σύνολο των εισπραχθέντων έμμεσων φόρων είναι η ακόλουθη:

Τα έσοδα από ΦΠΑ μειώθηκαν ελάχιστα με ρυθμό 0.9% (€15 εκ. σε απόλυτους αριθμούς), φθάνοντας έτσι τα €1.719,4 εκ. σε σύγκριση με €1.734,4 εκ που ήταν το 2010. Σε αυτό το ποσό περιλαμβάνονται €405 εκ που εισπράχθηκαν κατά την εισαγωγή / είσοδο εμπορευμάτων.

	2010 (€ εκ.)	2011 (€ εκ.)	2010/2011	
			(€ εκ.)	(%)
Έσοδα	1.734,4	1.719,4	-15	-0,9
Επιστροφές	150,3	150,3	0	0

**ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΦΠΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2010-2011**

Τα έσοδα από Εισαγωγικούς Δασμούς, Φόρους Κατανάλωσης, Άλλα Έσοδα (Τελωνεία) αυξήθηκαν με ρυθμό 4.2% (€26,9 εκ. σε απόλυτους αριθμούς), φθάνοντας έτσι τα €669,0 εκ. σε σύγκριση με €642,1 εκ που ήταν το 2010.

	2010 (€ εκ.)	2011 (€ εκ.)	2010/2011	
			(€ εκ.)	(%)
Εισαγωγικοί Δασμοί	36,5	31,9	-4,6	-12,6
Φόροι Κατανάλωσης	600,3	632,1	+31,8	+5,3
Άλλα Έσοδα	5,3	5,0	-0,3	-5,7
ΣΥΝΟΛΟ	642,1	669,0	+26,9	+4,2

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2010-2011

Προσέλκυση νέων επενδύσεων - Συμβάσεις για την αποφυγή διπλής φορολογίας

Με στόχο την ενδυνάμωση της θέσης της Κύπρου ως διεθνούς χρηματοοικονομικού κέντρου και την προσέλκυση νέων επενδύσεων, το 2011 καταβλήθηκε προσπάθεια για την επέκταση του δικτύου Συμβάσεων για την Αποφυγή της Διπλής Φορολογίας με τη συνομολόγηση νέων Συμβάσεων και την επαναδιαπραγμάτευση αριθμού υφιστάμενων Συμβάσεων.

Το 2011 έχουν υπογραφεί 6 νέες Συμφωνίες με τις ακόλουθες χώρες: Δανία, Γερμανία, Κουβέιτ, Σλοβενία, Αρμενία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και Πρωτόκολλο με τη Ρωσία.

Διαχείριση του Δημόσιου Χρέους

Το 2011 αποτέλεσε ένα ιδιαίτερα δύσκολο έτος για την χρηματοδότηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι ετήσιες χρηματοδοτικές ανάγκες που προέκυψαν από τις αποπληρωμές δημοσίου χρέους και την κάλυψη του δημοσιονομικού ελλείμματος, ξεπέρασαν τα 2 δισ. ευρώ. Λόγω της συνεχούς αβεβαιότητας που προκάλεσε η κρίση χρέους σε ολόκληρη την ευρωζώνη και λόγω των συνεχών υποβαθμίσεων της πιστοληπτικής αξιολόγησης που υπέστη η χώρα, η Κύπρος απώλεσε την πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίων του εξωτερικού από τα μέσα το 2011.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αλλαγή του αρχικού σχεδιασμού για έκδοση ενός νέου ομολόγου EMTN ύψους τουλάχιστον 1 δισ. ευρώ για κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του 2011.

Πραγματοποιήθηκε συνεπώς, ένας αριθμός εκδόσεων βραχυπρόθεσμου και μεσοπρόθεσμου χρέους στο εσωτερικό και βραχυπρόθεσμου χρέους στο εξωτερικό όπου η Δημοκρατία διατήρησε σε περιορισμένο βαθμό χρηματοδότηση από ξένους επενδυτές.

Η μεγαλύτερη έκδοση του έτους αφορούσε 2-ετές Χρεό-γραφο Αναπτύξεως, το οποίο εκδόθηκε στην εγχώρια αγορά τον Ιούλιο 2011 με ονομαστική αξία 714,5 εκ ευρώ και ονομαστικό επιτόκιο 4.50%. Η μεγαλύτερη έκδοση χρέους στο εξωτερικό έγινε μέσω ενός 6-μηνιαίου Ευρωπαϊκού Εμπορικού Χρεογράφου ύψους 400 εκ ευρώ με απόδοση 4.705%.

Κατά τη διάρκεια του έτους εξασφαλίστηκε χρηματοδότηση από την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας μέσω διμερούς συμφωνίας ύψους 2,5 δις ευρώ. Η πρώτη εκ των τριών δόσεων ύψους 590 εκ ευρώ εκταμιεύθηκε στις 29 Δεκεμβρίου 2011.

Η διάρθρωση του δημόσιου χρέους κατά τις 31/12/2011 παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα⁴

Διάρθρωση ανά διάρκεια:	Βραχυπρόθεσμο χρέος	11.9%
	Μεσομακροπρόθεσμο χρέος:	88.1%
Διάρθρωση ανά αγορά:	Χρέος εσωτερικού	47%
	Χρέος εξωτερικού:	53%

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ 31/12/2011

Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου (ΡΠ)

Στα πλαίσια της Στρατηγικής της Λισαβόνας και τώρα της Ευρώπης 2020, συνεχίζεται η υλοποίηση της Ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου (ΡΠ) που αποτελεί ένα πλαίσιο πολιτικής με τελικό αποτέλεσμα την καλύτερη διακυβέρνηση.

4. Περισσότερες λεπτομέρειες για τη διαχείριση του δημόσιου χρέους, στην ιστοσελίδα του Γραφείου Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους www.mof.gov.cy/pdmo.

Η Κυπριακή Δημοκρατία θεωρεί το θέμα ως μια από τις προτεραιότητες της, καθώς θα οδηγήσει στην απλοποίηση των διαδικασιών και στη μείωση της γραφειοκρατίας, και κατ' επέκταση, στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης. Η Βελτίωση του ΡΠ βασίζεται σε 3 Άξονες:

- **Άξονας I:**
Απλοποίηση της Νομοθεσίας,
- **Άξονας II:**
Μείωση του Διοικητικού Φόρτου (ΔΦ)
- **Άξονας III:**
Ανάλυση του Αντίκτυπου των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών διαστάσεων νέων νομοθετικών προτάσεων

Το Υπουργείο Οικονομικών ετοίμασε Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης (ΕΠΔ) για τον καθορισμό μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιούλιο το 2007. Το ΕΠΔ αναθεωρείται σε τακτικά χρονικά διαστήματα, και η τελευταία αναθεώρηση του έγινε το Φεβρουάριο του 2012.

Εντός του 2011, η Κεντρική Ειδική Μονάδα για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου (ΚΕΜ), η οποία συστάθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών για το χειρισμό του θέματος, έχει εντατικοποιήσει τις προσπάθειες της για την υλοποίηση του ΕΠΔ και στους 3 Άξονες της Βελτίωσης του ΡΠ. Πληροφορίες σχετικά με όλες τις δράσεις της ΚΕΜ σε αυτό το θέμα, βρίσκονται στη νέα ιστοσελίδα για τη Βελτίωση του ΡΠ, www.better-regulation.org.cy, η οποία αναρτήθηκε εντός του 2011.

Πιο συγκεκριμένα, κατά το 2011, έγιναν τα ακόλουθα:

Άξονας Ι - Απλοποίηση της Νομοθεσίας

Η ΚΕΜ, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία και την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, προχώρησε στη διεξαγωγή τριών κύκλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Ιούλιο, Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2011) με θέμα: «Νομοπαρασκευαστική Διαδικασία», τα οποία απευθύνονταν σε λειτουργούς που υπηρετούν στα Υπουργεία και είναι επιφορτισμένοι με τα καθήκοντα της σύνταξης νομοθετημάτων.

Παράλληλα αναθεωρήθηκε και εκδόθηκε σε ένα εύχρηστο βιβλιαράκι, ο Οδηγός Διαδικασίας «Από τη Σύνταξη Νομοθετημάτων μέχρι τη Δημοσίευση τους», ο οποίος λειτουργεί ως ένα βοήθημα προς λειτουργούς που ετοιμάζουν προσχέδια νομοθετημάτων, σχετικά με τα έγγραφα που θα πρέπει να τα συνοδεύουν, ανάλογα με το στάδιο προώθησης του προσχεδίου νομοθετήματος. Το βιβλιαράκι στάληκε στη Δημόσια Υπηρεσία τον Οκτώβριο του 2011.

Άξονας II - Μείωση του Διοικητικού Φόρτου (ΔΦ)

Κατά το 2011, ολοκληρώθηκε, από την Εταιρεία KPMG Ltd, η εκτέλεση του Έργου Μείωσης του ΔΦ στις Νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας από το 1960 μέχρι το 2007 που αφορούν τις επιχειρήσεις, με έμφαση σε 8 εθνικούς τομείς προτεραιότητας. Στα πλαίσια του Έργου υποβλήθηκαν πέραν των 30 κάθετων εισηγήσεων μείωσης του ΔΦ και μία οριζόντια εισήγηση που αφορά τη διεξαγωγή διαφημιστικής εκστρατείας για την προώθηση των υφιστάμενων συστημάτων της Δημόσιας Υπηρεσίας που προσφέρουν διαδικτυακές υπηρεσίες, με την ταυτόχρονη παροχή κινήτρων.

Με βάση τα αποτελέσματα του Έργου, η εφαρμογή των εισηγήσεων μείωσης του ΔΦ θα επιφέρει μείωση του ΔΦ κατά 22% (δηλαδή, κατά €155.407.051), ποσοστό που ικανοποιεί τον εθνικό στόχο μείωσης του ΔΦ κατά 20% μέχρι το 2012, ο οποίος αποτελεί δέσμευση της Κύπρου έναντι της ΕΕ.

Οι εισηγήσεις μείωσης του ΔΦ έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο το Μάρτιο του 2011 και βρίσκονται υπό υλοποίηση από τα εμπλεκόμενα τμήματα σε συνεργασία με την ΚΕΜ, η οποία ενημερώνει το Υπουργικό Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης, ανά τετραμηνία.

Άξονας III -Ανάλυση του Αντίκτυπου

Κατά το 2011, συνεχίστηκε η υποβολή όλων των νέων νομοθετικών προτάσεων από Υπουργεία/Τμήματα, σε μια απλοποιημένη διαδικασία Ανάλυσης του Αντίκτυπου, μέσω του αναθεωρημένου τυποποιημένου Ερωτηματολογίου, το οποίο επισυνάπτεται σε κάθε νέο νομοσχέδιο/κανονισμό/οδηγία, όταν υποβάλλεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο και στη συνέχεια στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Τον Ιούλιο του 2011, η ΚΕΜ προχώρησε στη δημιουργία ενός μηχανισμού παρακολούθησης/ελέγχου συμπλήρωσης του Ερωτηματολογίου για να διαπιστωθούν πιθανά κενά στη συμπλήρωση του και τρόποι βελτίωσης/καλύτερης αξιοποίησης του. Με βάση το μηχανισμό, τα Υπουργεία επιλέγουν, στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων, Ερωτηματολόγια για αποστολή τους στην ΚΕΜ, η οποία και τα αξιολογεί.

Παράλληλα, αναθεωρήθηκε και επανεκδόθηκε σε εύχρηστο βιβλιαράκι ο Οδηγός Διαβούλευσης, ο οποίος στάλθηκε στη Δημόσια Υπηρεσία τον Οκτώβριο του 2011.

Στατιστική Υπηρεσία

Η Στατιστική Υπηρεσία προχώρησε στη δημιουργία και εφαρμογή του καινοτόμου συστήματος Cyprus Blaise Integrated Census System (CY-BICS) για την Απογραφή Πληθυσμού που πραγματοποιήθηκε το 2011. Με την εφαρμογή του εν λόγω συστήματος έχει επιτευχθεί σημαντική εξοικονόμηση (περίπου € 1 εκ.) στο κόστος διεξαγωγής της Απογραφής, συγκεντρώθηκαν δεδομένα υψηλής ποιότητας και επιτεύχθηκε η άμεση δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων.

Κοινωνική Συνοχή

Η διατήρηση και η ενίσχυση των συνθηκών κοινωνικής συνοχής, μέσω της στήριξης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού αποτελεί βασική προτεραιότητα της κυβερνητικής πολιτικής.

Στον πιο κάτω πίνακα περιγράφονται οι συνολικές δαπάνες που χορηγήθηκαν από την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών σε επιδόματα και χορηγίες για το 2011. Το 2011, δαπανήθηκαν συνολικά

€506,2 εκ. που αντιστοιχούν στο 2.8% του ΑΕΠ όπως και το 2010. Το 2011 επωφελήθηκαν 306 χιλιάδες συμπολίτες μας ως ακολούθως:

Επίδομα/Χορηγία	Δικαιούχοι	Δαπάνη (€)
Επίδομα τέκνου	108.613	167.207.073
Ειδική χορηγία για φοιτητές	36.700	92.208.856
Επίδομα μάνας	20.833	18.758.513
Οικον. βοήθεια σε πολύτεκνους για αγορά αυτοκινήτου	367	1.420.931
Ειδική χορηγία για αγορά ή ανέγερση κατοικίας	3.874	58.745.245
Ταμείο ανακουφίσεως παθόντων	2.083	19.093.276
Ειδικό Βοήθημα τοκετού σε άγαμες μητέρες	153	79.746
Επίδομα σε νοικοκυριά συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα	60.017	108.843.054
Πασχαλινό Επίδομα σε νοικοκυριά συνταξιούχων	71.221	24.927.350
Κατά χάριν χορήγηση σε χήρες/χήρους Βετεράνων Αγωνιστών του Β' Παγκοσμίου Πολέμου	993	1.534.320
Πιστοποιητικά Απορίας σε Κύπριους φοιτητές των ΑΕΙ / ΤΕΙ της Ελλάδας	946	0
Ειδική χορηγία σε τυφλούς *	---	11.341.813
Επίδομα διακίνησης αναπήρων *	---	455.348
Οικον. βοήθεια σε ανάπηρους για αγορά αυτοκινήτου *	---	1.588.270
ΣΥΝΟΛΟ	305.800	506.203.795

* Από τον Απρίλιο 2011, η αρμοδιότητα της παροχής της ειδικής χορηγίας σε τυφλούς, του επιδόματος διακίνησης αναπήρων, και της οικονομικής βοήθειας σε ανάπηρους για την αγορά αυτοκινήτου, έχει μεταβιβαστεί στο Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Εξυπηρέτηση του Πολίτη

Βασικός στόχος της Κυβέρνησης είναι η αποτελεσματική και συνεχής εξυπηρέτηση του πολίτη μέσω της παροχής κυβερνητικών υπηρεσιών. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος απαιτείται η δημόσια υπηρεσία να δημιουργήσει τους αναγκαίους μηχανισμούς για την υλοποίηση της πιο πάνω επιδίωξης στα πλαίσια της ενίσχυσης της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητάς της.

Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια, προωθήθηκαν από τα Τμήματα/Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών οι ακόλουθες ενέργειες:

Επέκταση/αναβάθμιση της Λειτουργίας Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ)

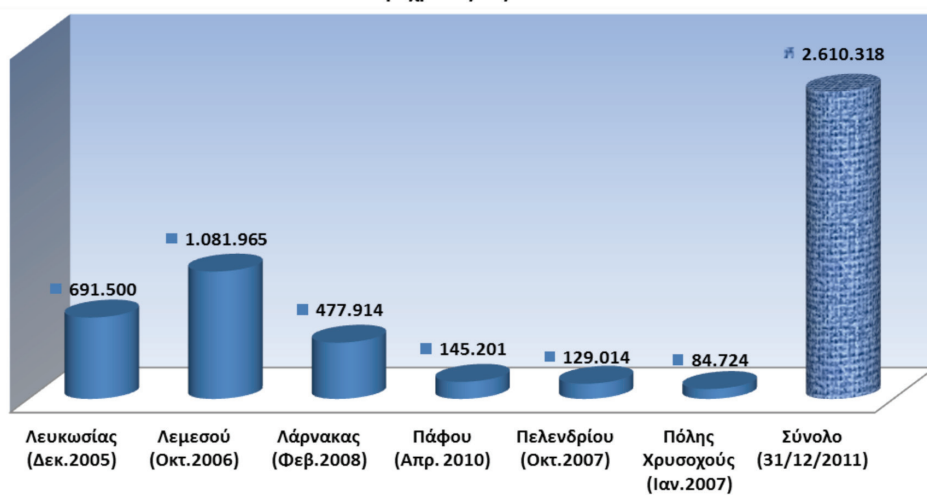
Στα πλαίσια αναβάθμισης της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών που παρέχει το κράτος στους πολίτες, το Υπουργείο Οικονομικών προωθεί την ανάπτυξη και την επέκταση του θεσμού των Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ). Κατά το 2011, ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες σύστασης του νέου ΚΕΠ στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, το οποίο εγκαινιάστηκε στις 4/1/2012, καθώς και ανακαίνισης / επέκτασης του ΚΕΠ Λευκωσίας. Εντατικοποιήθηκαν, επίσης, οι προσπάθειες για ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη μεταστέγαση του ΚΕΠ Λάρνακας σε νέο χώρο, και ανακαίνιση / επέκταση του ΚΕΠ Λεμεσού.

Παράλληλα, προωθήθηκαν διάφορες ενέργειες για βελτίωση της λειτουργίας των υφιστάμενων ΚΕΠ, όπως π.χ. ενέργειες για την εξασφάλιση και εγκατάσταση ηλεκτρονικού συστήματος τήρησης σειράς προτεραιότητας στα μεγάλα ΚΕΠ, δημιουργία ξεχωριστής ιστοσελίδας στην οποία, μεταξύ άλλων, θα υπάρχει πλήρης περιγραφή των διαδικασιών που αφορούν σε υπηρεσίες που προσφέρονται στα ΚΕΠ, καθώς και συντονισμός με τα συνεργαζόμενα Τμήματα, με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και έγκυρης παροχής υπηρεσιών στους πολίτες και στις επιχειρήσεις.

Τα 6 ΚΕΠ (Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου, Πόλης Χρυσοχούς και Πελενδρίου), που λειτουργούσαν το 2011 προσέφεραν από τη μέρα λειτουργίας τους μέχρι το τέλος του έτους 2.610.318 συνολικά υπηρεσίες, ενώ εξυπηρέτησαν τηλεφωνικώς 1.536.841 πολίτες.

Αριθμός υπηρεσιών που προσφέρθηκαν σε κάθε ΚΕΠ, από την ημερ. σύστασής του μέχρι 31/12/2011

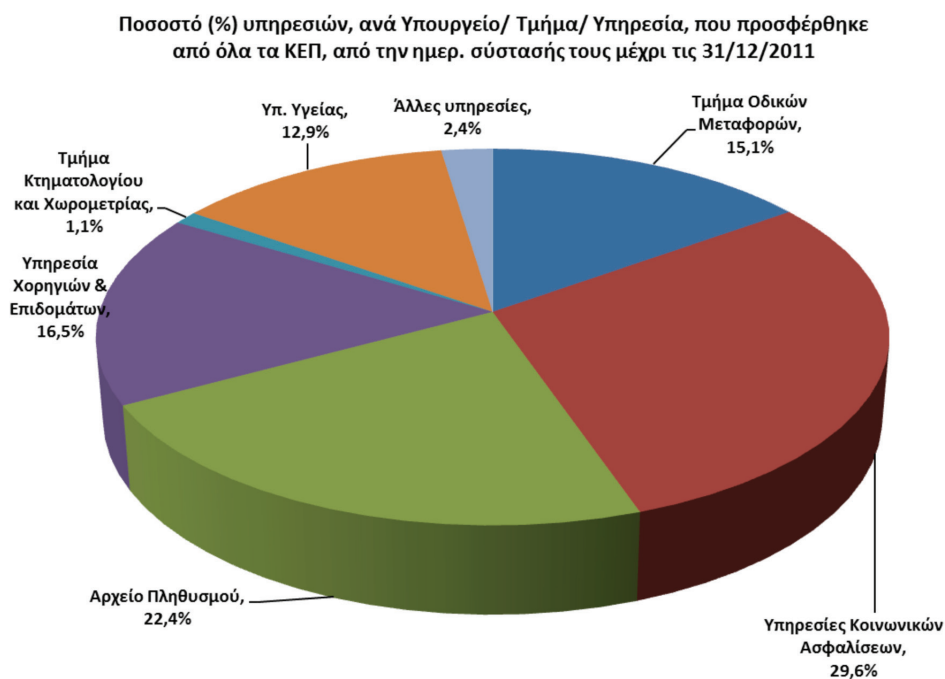

Τα ΚΕΠ παρέχουν πάνω από 70 υπηρεσίες διαφόρων Υπουργείων και Τμημάτων.

Οι βασικές υπηρεσίες που προσφέρονται στα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη είναι οι εξής:

- Έκδοση πιστοποιητικού γεννήσεως/ θανάτου
- Έκδοση και αντικατάσταση δελτίου ταυτότητας
- Αίτηση για έκδοση ή αντικατάσταση διαβατηρίου
- Έκδοση άδειας οδήγησης
- Έκδοση/ ανανέωση άδειας κυκλοφορίας
- Αίτηση για εγγραφή στον εκλογικό κατάλογο/ αλλαγή διεύθυνσης κατοικίας/ αλλαγή ονόματος
- Αιτήσεις για επιδόματα/ χορηγίες/ βοηθήματα/ συντάξεις
- Βεβαιώσεις ασφαλιζομένων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Έκδοση κάρτας νοσηλείας και Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθένειας.

Το ποσοστό των υπηρεσιών, ανά Υπουργείο/ Τμήμα/ Υπηρεσία, που προσφέρθηκε από όλα τα ΚΕΠ, από την ημερομηνία σύστασής τους μέχρι το τέλος του 2011, φαίνεται στο πιο κάτω διάγραμμα.

Ενέργειες για Λειτουργία Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης του Πολίτη

Κατά το έτος 2011 ετοιμάστηκε προσχέδιο εγγράφων για το διαγωνισμό με τίτλο «Αγορά υπηρεσιών για τη Δημιουργία και Λειτουργία Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης του Πολίτη», το οποίο εντάχθηκε στο Έργο για την Αναδιοργάνωση και Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και εξασφαλίστηκε συγχρηματοδότηση τουλάχιστον για τα έτη 2012 και 2013, με ενδεχόμενο συνέχισης της συγχρηματοδότησης τα επόμενα έτη. Στόχος του πιο πάνω έργου είναι η παροχή υπηρεσιών τηλεξυπηρέτησης μέσω ενός Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης πολιτών και επιχειρήσεων, το οποίο θα παρέχει πληροφόρηση στα ελληνικά και αγγλικά, μέσω ενός κεντρικού αριθμού τηλεφώνου, καθώς και δια μέσου ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεφωνικών μηνυμάτων sms, για σημαντικό αριθμό υπηρεσιών που σήμερα προσφέρονται από διάφορες διοικητικές μονάδες (Υπουργεία/ Τμήματα/ Υπηρεσίες) της Δημόσιας Υπηρεσίας. Οι ενέργειες αυτές εντάσσονται στα πλαίσια της προσπάθειας για αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στον πολίτη και στις επιχειρήσεις, και παροχή εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησής τους.

Ολοκλήρωση από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, μεταξύ άλλων, των πιο κάτω πληροφοριακών συστημάτων σε όλο το φάσμα της Δημόσιας Υπηρεσίας:

- Σύστημα Υποβολής Εγγράφων για εγγραφή εταιρειών μέσω του διαδικτύου και δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου για κάθε εταιρεία (e-fi ling).
- Διαδικτυακός Χώρος Επικοινωνίας και Συνεργασίας (SharePoint) για κάλυψη αναγκών της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ το 2012.
- Σύστημα Ενημέρωσης των Ιδιοκτητών Οχημάτων όσον αφορά τη λήξη των ΜΟΤ, Αδειών Κυκλοφορίας κ.α. (SMS Notification System) του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.
- Επέκταση του συστήματος ΖΗΝΩΝ στα ταχυδρομικά παραρτήματα και εφαρμογή υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του κοινού μέσω διαδικτύου.
- Κλινικό Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας για τη μονάδα Εντατικής Θεραπείας.
- Πύλη Ενιαίου Κέντρου Εξυπηρέτησης για την Ηλεκτρονική Διεκπεραίωση Διαδικασιών (Οδηγία 2006/123/ΕΚ) - Φάση Β
 - Δυνατότητα τηλεματικής υποβολής αιτήσεων και επισύναψη σχετικών εγγράφων προς τις Αρμόδιες Αρχές.
 - Δυνατότητα παρακολούθησης και ενημέρωσης αιτητή σχετικά με την πρόοδο της αίτησης του.
 - Η Οδηγία 2006/123/ΕΚ προνοεί ότι το κάθε κράτος μέλος της Ε.Ε. πρέπει να διευκολύνει τους Παρόχους Υπηρεσιών να διεκπεραιώνουν τις διαδικασίες που τους επιτρέπουν να παρέχουν υπηρεσίες σε μια χώρα, προσωρινά ή μόνιμα, με ηλεκτρονικά μέσα εξ αποστάσεως.

Επίσης, για κάλυψη των αναγκών της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ το 2012, εξασφαλίστηκαν τα πιο κάτω:

- Δικτυακός εξοπλισμός για το Συνεδριακό Κέντρο.
- Σύστημα Διαχείρισης Συνεδρίων/Συναντήσεων (Event Management Software).

Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των κυβερνητικών τμημάτων/ υπηρεσιών και ανάπτυξη των διευθυντικών στελεχών

Στα πλαίσια του στόχου αυτού συνεχίστηκε το 2011 η υλοποίηση τριών Έργων, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από εθνικούς πόρους, με τίτλο:

Α. «Αναδιοργάνωση και βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας των Τμημάτων Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (Υπ. Οικονομικών) και Εργασίας (Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων)».

Το Έργο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013 και αποσκοπεί στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και της εσωτερικής λειτουργίας των εν λόγω Τμημάτων, αλλά παράλληλα, και στην ανάπτυξη σειράς μεθοδολογικών εργαλείων αναδιοργάνωσης, απλοποίησης διαδικασιών κτλ., με δυνατότητα οριζόντιας εφαρμογής σε άλλους οργανισμούς της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Στα πλαίσια του Έργου αυτού:

- Συνάφθηκε στις 27/5/2011 σύμβαση για ετοιμασία Ολοκληρωμένου Προγράμματος Επικοινωνίας, το οποίο υλοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και πραγματοποιήθηκε Διάσκεψη Τύπου για παρουσίαση του Έργου, καθώς και ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές συνεντεύξεις.
- Συνεχίστηκε η υλοποίηση των συμβάσεων που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου του Έργου, ο οποίος παρέχει συνεχή υποστήριξη στην Αναθέτουσα Αρχή (ΤΔΔΠ) για την παρακολούθηση, διαχείριση και συντονισμό των εργασιών υλοποίησης όλων των συμβάσεων του Έργου.
- Συνεχίστηκε επίσης η υλοποίηση της Μελέτης για την Αναδιοργάνωση του ΤΔΔΠ, η οποία προχώρησε σε σημαντικό βαθμό, Υποβλήθηκε μια σειρά από παραδοτέα, τα οποία έτυχαν της έγκρισης της Καθοδηγητικής Επιτροπής του Έργου, μεταξύ των οποίων: προσχέδια εγγράφων διαγωνισμού, Εγχειρίδιο των

Υφιστάμενων Διαδικασιών του ΤΔΔΠ - Έκθεση Αξιολόγησης Υφιστάμενων Διαδικασιών, Έκθεση Βέλτιστων Πρακτικών σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο, Έκθεση Στρατηγικού Σχεδιασμού-Αναλυτικά Σχέδια Δράσης.

- Προκηρύχθηκαν δύο διαγωνισμοί με τίτλο «Δράσεις αναδιοργάνωσης Τμήματος Εργασίας» και «Μελέτη: (α) Σύγκρισης Επιδόσεων (Benchmarking), Απλούστευσης Διαδικασιών, Εκσυγχρονισμού / Κωδικοποίησης Θεσμικού Πλαισίου και Προετοιμασίας για εφαρμογή ISO στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και στις Επαρχιακές Διοικήσεις (άδεια οικοδομής μόνο), και (β) Αξιολόγησης Λειτουργίας Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ), περιλαμβανομένης και της Προετοιμασίας για εφαρμογή ISO».

Η πρώτη Μελέτη αποσκοπεί στην αποτύπωση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του Τμήματος Εργασίας, στον εντοπισμό, την καταγραφή και υποβολή εισηγήσεων για τυχόν υιοθέτηση καλών πρακτικών χωρών της Ε.Ε. και άλλων χωρών που συγκεντρώνουν καλούς δείκτες επίδοσης στην εφαρμογή παρόμοιων πολιτικών με το Τμήμα Εργασίας, μέσω της εφαρμογής της μεθοδολογίας σύγκρισης επιδόσεων (Benchmarking), καθώς και στην υποβολή εισηγήσεων για τον εκσυγχρονισμό και αναδιοργάνωση του Τμήματος.

Η δεύτερη Μελέτη επικεντρώνεται στην ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης για βελτιωτικές/ εκσυγχρονιστικές παρεμβάσεις σε συγκεκριμένα Τμήματα του Υπουργείου Εσωτερικών, με τα οποία ο πολίτης συναλλάσσεται καθημερινώς: Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και Επαρχιακές Διοικήσεις, μόνο σε ό,τι αφορά στην έκδοση άδειας οικοδομής. Συγκεκριμένα, η εν λόγω Μελέτη αποσκοπεί στην ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης για την υιοθέτηση καλών πρακτικών από χώρες της Ε.Ε. και άλλες χώρες του διεθνούς περιβάλλοντος, μέσω της εφαρμογής της μεθοδολογίας σύγκρισης επιδόσεων (Benchmarking) στα επιλεγέντα Τμήματα του Υπουργείου Εσωτερικών, την απλούστευση διαδικασιών στα εν λόγω Τμήματα, τον εκσυγχρονισμό και την κωδικοποίηση του θεσμικού τους πλαισίου, την προετοιμασία τους για εφαρμογή συστήματος διαχείρισης ποιότητας κατά ISO, καθώς και τη βελτίωση της λειτουργίας και αύξηση της αποδοτικότητας των ΚΕΠ, περιλαμβανομένης και της προετοιμασίας τους για εφαρμογή συστήματος διαχείρισης ποιότητας κατά ISO.

Β. «Πρόγραμμα Εκπαίδευσης για Στρατηγική, Ηγετική και Διευθυντική Ανάπτυξη της Κυπριακής Δημόσιας Υπηρεσίας».

Γενικός στόχος του Έργου, το οποίο υλοποιείται από την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ), είναι η ενίσχυση της στρατηγικής, διοικητικής και ηγετικής ικανότητας της Κυπριακής Δημόσιας Διοίκησης, μέσω παροχής στους οργανισμούς και τα στελέχη τους καινοτόμων υπηρεσιών μάθησης και επί τόπου στήριξης για εφαρμογή της μάθησης στην πράξη. Από το έργο αυτό αναμένεται να επωφεληθούν συνολικά δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) στελέχη της δημόσιας υπηρεσίας. Το Έργο έχει προϋπολογισμό €3.100.000. Μέσα στο 2011 συνεχίστηκε η υλοποίηση των συμβάσεων «Σύμβουλος Δημοσιότητας Έργου» και «Τεχνικός Σύμβουλος Έργου» και ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση των προσφορών για τη σύμβαση «Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Δραστηριοτήτων Μάθησης» η οποία αποτελεί και το κύριο μέρος του εν λόγω Έργου.

Γ. «Εκπαίδευση για την ανάπτυξη της διοικητικής και ηγετικής ικανότητας στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

Γενικός στόχος του Έργου, που επίσης υλοποιείται από την ΚΑΔΔ, είναι η ενίσχυση της διοικητικής και ηγετικής ικανότητας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κύπρου μέσω εκπαίδευσης και στήριξης χιλίων πεντακοσίων (1500) στελεχών τους, αιρετών και μη. Το Έργο έχει προϋπολογισμό €2.400.000. Μέσα στο 2011 συνεχίστηκε η υλοποίηση των συμβάσεων «Σύμβουλος Δημοσιότητας Έργου» και «Τεχνικός Σύμβουλος Έργου» και έχει ολοκληρωθεί η σύμβαση «Ανάπτυξη Δικτύου Υποστήριξης των Διαδικασιών Διαχείρισης της Μάθησης». Επιπρόσθετα έχει υπογραφεί και αρχίσει η υλοποίηση της σύμβασης «Μαθησιακές Δραστηριότητες σε θέματα Διοίκησης και Ηγεσίας για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας», η οποία αποτελεί το κύριο μέρος του Έργου.

Εκπαίδευση/ανάπτυξη των δημόσιων υπαλλήλων

Η Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ), στα πλαίσια της αποστολής της για συμβολή στην ανάπτυξη των υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας, μέσω της διαμόρφωσης και υλοποίησης πολιτικής μάθησης, πέραν των δύο συγχρηματοδοτούμενων Έργων για τα οποία γίνεται αναφορά πιο πάνω, προέβη εντός του 2011 στις πιο κάτω δραστηριότητες:

- Ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης που καταρτίστηκε, ενόψει της ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. το 2ο εξάμηνο του 2012, για εκπαίδευση των Μελών των Κλιμακίων Ευρωπαϊκών Θεμάτων των Υπουργείων και των Σημείων Επαφής των Τμημάτων. Έχουν υλοποιηθεί και τα 16 προγραμματισθέντα τριήμερα εργαστήρια για τη Διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ε.Ε. και τη Διαμόρφωση εθνικών θέσεων, με τη συμμετοχή 400 περίπου στελεχών.

Έχουν επίσης ολοκληρωθεί οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τους προεδρεύοντες σε Ομάδες Εργασίας της Ε.Ε., με την υλοποίηση των πρώτων σεμιναρίων με θέματα «Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου» και «Προσομοίωση Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου», ενώ παράλληλα έχουν υλοποιηθεί τα εργαστήρια ανάπτυξης ατομικών δεξιοτήτων για τα πιο πάνω στελέχη.

- Σχεδιασμός και υλοποίηση πρωτοβουλίας για ανάπτυξη του εναλλάξιμου προσωπικού μέσω της σύστασης και εκπαίδευσης Πυρήνων Μάθησης τόσο για το Γενικό Γραμματειακό όσο και για το Γενικό Διοικητικό Προσωπικό. Αποστολή των εν λόγω Πυρήνων Μάθησης, οι οποίοι θα διερευνήσουν οριζόντιες ανάγκες μάθησης, δηλαδή γνώσεις και δεξιότητες που πρέπει να έχει το πιο πάνω προσωπικό ανεξαρτήτου τοποθέτησης, είναι η δημιουργία μόνιμου μηχανισμού συστηματικής προσέγγισης στα θέματα ανάπτυξης του Γενικού Γραμματειακού και Γενικού Διοικητικού Προσωπικού, μέσω του συνεχούς προσδιορισμού των αναγκών μάθησης

και της υλοποίησης των κατάλληλων μαθησιακών δραστηριοτήτων. Στα πλαίσια αυτά άρχισε ήδη η υλοποίηση δύο εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό, τα οποία αποτελούνται από 9 ενότητες το κάθε ένα και έχουν διάρκεια 17 ημερών.

- Περαιτέρω προώθηση της πρωτοβουλίας της ΚΑΔΔ για τη συστηματική και αποκεντρωμένη διαχείριση της μάθησης στους οργανισμούς της δημόσιας υπηρεσίας με τη συνεχή εκπαίδευση και στήριξη των Πυρήνων Μάθησης. Υιοθέτηση κριτηρίων για δικαιότερη κατανομή τόσο του προϋπολογισμού για την εκπαίδευση όσο και των υπηρεσιών που παρέχει η ΚΑΔΔ στους οργανισμούς της δημόσιας υπηρεσίας. Τα κύρια κριτήρια είναι το μέγεθος και το επίπεδο των στελεχών τους.
- Συμμετοχή στο δίκτυο Διευθυντών Ινστιτούτων και Σχολών Δημόσιας Διοίκησης DISPA. Στις 13-14 Οκτωβρίου διεξήχθη στη Βαρσοβία το εξαμηνιαίο Συνέδριο του Δικτύου DISPA της Ε.Ε. με θέμα «Η Ηγεσία σε μια Μεταβαλλόμενη Δημόσια Διοίκηση». Την ΚΑΔΔ εκπροσώπησε ο προϊστάμενος της, ο οποίος και προέδρευσε μιας από τις τέσσερις ομάδες εργασίας και παρουσίασε τα πορίσματα της στην Ολομέλεια.
- Υλοποίηση 182 εκπαιδευτικών προγραμμάτων τα οποία παρακολούθησαν 3497 δημόσιοι υπάλληλοι και 5 εκπαιδευτικών προγραμμάτων τα οποία παρακολούθησαν 100 στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ενίσχυση της Εναλλαξιμότητας/ Κινητικότητας του Προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία

Με στόχο την ορθολογικότερη αξιοποίηση του υφιστάμενου ανθρώπινου δυναμικού στη Δημόσια Υπηρεσία εγκρίθηκε εντός του 2011 ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 με τον οποίο επιτυγχάνονται:

- Η αποκέντρωση της διαχείρισης του υφιστάμενου εναλλάξιμου προσωπικού, που ανήκει στις κατηγορίες του Γενικού Διοικητικού Προσωπικού, Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού και Γενικού Βοηθητικού Προσωπικού, με τρόπο ώστε οι μετακινήσεις των υπαλλήλων που ανήκουν στο εναλλάξιμο προσωπικό που είναι τοποθετημένοι σε Υπουργείο, περιλαμβανομένων των Τμημάτων/ Υπηρεσιών του, να διενεργούνται απευθείας από τους οικείους Γενικούς Διευθυντές, με απόφασή τους δεόντως αιτιολογημένη, χωρίς να απαιτείται η παρέμβαση του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, και
- η επίτευξη μεγαλύτερης ευελιξίας στην αξιοποίηση του προσωπικού με την παροχή δυνατότητας στο Γενικό Διευθυντή του οικείου Υπουργείου και

προκειμένου για Ανεξάρτητο Γραφείο ή Υπηρεσία στον Προϊστάμενο αυτού να προβαίνει σε ανάθεση καθηκόντων, με απόφασή του δεόντως αιτιολογημένη, σε υπάλληλο που κατέχει θέση στο βαθμό εισδοχής στο Υπουργείο (ή σε Τμήμα/Υπηρεσία του Υπουργείου του) ή στο Ανεξάρτητο Γραφείο ή Υπηρεσία, αντίστοιχα, όταν υπάρχει κενή θέση ή υπηρεσιακή ανάγκη και εφόσον υπάρχει διαθέσιμο προσωπικό σε ομοειδείς θέσεις ή άλλες θέσεις, οι οποίες υπάγονται στο Υπουργείο και σε Τμήμα/Υπηρεσία του Υπουργείου ή στο Ανεξάρτητο Γραφείο ή Υπηρεσία του.

Ανάλογες ρυθμίσεις έχουν εγκριθεί και για τους εργοδοτούμενους αορίστου χρόνου με την έγκριση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2011.

Απώτερος στόχος των νέων ρυθμίσεων είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας υπηρεσίας και η αύξηση της παραγωγικότητας. Στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή οι ρυθμίσεις αυτές κρίνονται επιβεβλημένες και ιδιαίτερα σημαντικές για διασφάλιση της λειτουργικότητας της Δημόσιας Υπηρεσίας, δεδομένων των περιοριστικών μέτρων που έχουν επιβληθεί για συγκράτηση/μείωση του συνολικού αριθμού των απασχολούμενων στην Δημόσια Υπηρεσία. Πιο συγκεκριμένα, της αναστολής πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού, της κατάργησης κενών μόνιμων θέσεων και της απαγόρευσης πρόσληψης έκτακτου προσωπικού για κάλυψη μόνιμων και εποχιακών αναγκών, που σε συνδυασμό με το μεσοπρόθεσμο στόχο για μείωση των απασχολούμενων στη Δημόσια Υπηρεσία κατά 5.000 τα επόμενα πέντε χρόνια, θα συμβάλει στην αποφυγή σοβαρών λειτουργικών προβλημάτων στα Υπουργεία/Τμήματα/ Ανεξάρτητες Υπηρεσίες.

***Σχέδιο μεταθέσεων εργοδοτούμενων αορίστου και
ορισμένου χρόνου που ανήκουν στο εναλλάξιμο
προσωπικό***

Με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος που σχετίζεται με την ύπαρξη μικρότερου αριθμού υπηρεσιακών αναγκών για έκτακτο γραμματειακό και διοικητικό προσωπικό σε ορισμένες επαρχίες, σε σχέση με το συνολικό αριθμό των υπαλλήλων που διαμένουν μόνιμα στις επαρχίες αυτές, το ΤΔΔΠ προχώρησε, κατά το έτος 2011, στον σχεδιασμό ενός συστήματος εκ περιτροπής μεταθέσεων των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου και των εκτάκτων υπαλλήλων ορισμένου χρόνου, στην επαρχία μόνιμης διαμονής τους. Το Σχέδιο, το οποίο είναι αντικειμενικό, διαφανές και δίκαιο, εγγυάται πρωτίστως την ίση μεταχείριση των υπαλλήλων, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα προσωπικά δεδομένα ενός έκαστου των επηρεαζόμενων υπαλλήλων. Το εν λόγω Σχέδιο Μεταθέσεων, το οποίο βασίζεται στις μονάδες μετάθεσης που συγκεντρώνει ο υπάλληλος ανάλογα με την περίοδο υπηρεσίας εκτός της επαρχίας μόνιμης διαμονής του, καθώς και στα ιδιαίτερα προσωπικά δεδομένα του, προβλέπει ότι όλοι οι υπάλληλοι δικαιούνται να υπηρετήσουν στην επαρχία τους για συνεχόμενη περίοδο δύο (2) ετών.

Πρόσληψη και απασχόληση έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία

Για ρύθμιση της πρόσληψης και της απασχόλησης έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία έχει διαμορφωθεί νέο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή το Μάρτιο του 2011.

Με τον περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικό) Νόμο του 2011 έχουν εισαχθεί ρυθμίσεις για συνέχιση της απασχόλησης των έκτακτων υπαλλήλων αορίστου χρόνου με καθεστώς ιδιωτικού δικαίου και ένταξή τους, όταν αυτοί πλεονάσουν, σε ευρύτερες κατηγορίες προσωπικού με βάση τη μισθοδοτική τους κλίμακα με απώτερο στόχο την αποτελεσματική αξιοποίησή τους. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού θα μετακινεί τους πλεονάζοντες αορίστου χρόνου για εκτέλεση αντίστοιχου μισθοδοτικού επιπέδου καθηκόντων, αναλόγως των προσόντων τους και με βάση τις εκάστοτε παρουσιαζόμενες ανάγκες, στο ίδιο ή σε άλλο Υπουργείο.

Περαιτέρω, τερματίστηκε η πολιτική της πρόσληψης εκτάκτων υπαλλήλων έναντι κενών θέσεων, εκτός ορισμένων εξαιρέσεων, σε ευαίσθητες υπηρεσίες που καθορίζονται ρητά στον περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εργοδοτούμενων Καθορισμένης Διάρκειας στη Δημόσια Υπηρεσία και για άλλα Συναφή θέματα Νόμο του 2011. Με τον Τροποποιητικό αυτό Νόμο ρυθμίζονται επίσης η πρόσληψη και η απασχόληση εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας, για εκτέλεση έργων τακτής προθεσμίας ή για κάλυψη ανάγκης προσωρινής φύσεως, στο πλαίσιο των εξαιρέσεων που προβλέπει το άρθρο 7 (2) του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου, σε τρόπο

ώστε να αποκλείεται η μετατροπή των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Εκσυγχρονισμός Σχεδίων Υπηρεσίας

Με στόχο την επιτάχυνση της πλήρωσης των θέσεων και τη διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας στην επιλογή των καταλληλότερων υποψηφίων για διορισμό/προαγωγή στη δημόσια υπηρεσία, συνεχίστηκε κατά το 2011 η προσπάθεια εκσυγχρονισμού μεγάλου αριθμού Σχεδίων Υπηρεσίας, τα οποία είναι αναχρονιστικά ή περιλαμβάνουν πρόνοιες που είναι γενικές και ασαφείς και επιτρέπουν ποικίλες ερμηνείες, δυσχεραίνοντας έτσι το έργο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας. Στα πλαίσια αυτά, κατά το 2011, ετοιμάστηκαν ή/και εκσυγχρονίστηκαν 86 Σχέδια Υπηρεσίας της Δημόσιας Υπηρεσίας, αλλά και του ευρύτερου κρατικού τομέα. Έργο για την εξασφάλιση και εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού στη Δημόσια Υπηρεσία (HRMS)

Το ΤΔΔΠ, σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής και την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, προωθεί

έργο για την εξασφάλιση και εγκατάσταση μηχανογραφημένου Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού σε ολόκληρη τη δημόσια υπηρεσία (κατά φάσεις). Μετά από διεξαγωγή σχετικής μελέτης αποφασίστηκε ότι θα σχεδιαστεί ώστε να εξυπηρετεί και τις ανάγκες του Γενικού Λογιστηρίου. Το εν λόγω σύστημα θα παρέχει, μεταξύ άλλων, δυνατότητες ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης των διαδικασιών που αφορούν θέματα προσωπικού, ηλεκτρονικής φύλαξης των σχετικών πληροφοριών, αυτό-εξυπηρέτησης των υπαλλήλων αναφορικά με θέματα προσωπικού που αφορούν τους ίδιους, καθώς και υποβολής μέσω του διαδικτύου αίτησης από τον πολίτη για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία.

Προώθηση και Εφαρμογή του Συστήματος Αυτοματοποίησης Γραφείου (eOAS) στη Δ.Υ.

Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, προώθησε την εφαρμογή της διαδικτυακής έκδοσης του Συστήματος Αυτοματοποίησης Γραφείου στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών και στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ, στις Βρυξέλες. Παράλληλα, ολοκληρώθηκε η εκπαίδευση όλων των υπαλλήλων του Γενικού Λογιστηρίου και του Γραφείου Προγραμματισμού στο εν λόγω σύστημα.

Εγχειρίδιο Οργάνωσης και Λειτουργίας των Αρχείων στη Δ.Υ.

Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού έχει ολοκληρώσει τις εργασίες που αφορούν στον εμπλουτισμό των κειμένων του υφιστάμενου εγχειριδίου, για σκοπούς εκτύπωσης της Γ΄ Έκδοσης του Εγχειριδίου.

Άλλες Δραστηριότητες

Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. από την Κυπριακή Δημοκρατία

Κατά το 2011, εντατικοποιήθηκαν οι ενέργειες για στελέχωση όλων των Υπουργείων / Τμημάτων / Ανεξάρτητων Υπηρεσιών και της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ε.Ε. (ΜΑΕΕ), σύμφωνα με τις ανάγκες σε προσωπικό που προκύπτουν από την προετοιμασία και ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Συγκεκριμένα, προωθήθηκαν οι αναγκαίες διαδικασίες στελέχωσης των Υπουργείων / Τμημάτων / Ανεξάρτητων Υπηρεσιών με εργοδοτούμενους καθορισμένης διάρκειας και με εμπειρογνώμονες, για ενίσχυση των Διπλωματικών Αποστολών τόσο με το απαιτούμενο επιτόπιο προσωπικό όσο και με αποσπάσεις μονίμων Λειτουργών. Συντάχθηκαν επίσης μηνόνια συνεργασίας για αποσπάσεις λειτουργών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και άλλων κρατών-μελών, των οποίων η εμπειρία αναμένεται να συμβάλει θετικά στις εργασίες της Κυπριακής Προεδρίας.

Κυπριακή Προεδρία - Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης (Eupan Public Administration Network - EUPAN)

Το ΤΔΔΠ, στα πλαίσια συμμετοχής του στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης, το οποίο αποτελεί συνεργασία των Γενικών Διευθυντών/Υπευθύνων για θέματα Δημόσιας Διοίκησης των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προώθησε, το 2011, τις απαραίτητες ενέργειες, με σκοπό την προετοιμασία για τη διεξαγωγή των εργασιών/ δραστηριοτήτων του εν λόγω Δικτύου και τη διοργάνωση των συναντήσεων των Ομάδων Εργασίας, που δραστηριοποιούνται στα πλαίσια του εν λόγω Δικτύου, κατά την Ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., το β' εξάμηνο του 2012.

Περαιτέρω Χρήση Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα (PSI Re-Use)

Στα πλαίσια της συμβατικής υποχρέωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας για πρακτική εφαρμογή της Οδηγίας 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου, 2003, για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και αναγνωρίζοντας τη σημασία και τις δυνατότητες που προκύπτουν από την περαιτέρω χρήση των πληροφοριών, καθώς και της απαιτούμενης τεχνογνωσίας που χρειάζεται για την υλοποίηση του εν λόγω έργου, προκηρύχθηκε διαγωνισμός για τη διενέργεια οικονομοτεχνικής μελέτης με σκοπό το σχεδιασμό και την επιλογή του καταλληλότερου μοντέλου για εφαρμογή της Οδηγίας 2003/98/ΕΚ στην Κυπριακή Δημοκρατία. Η μελέτη έχει ήδη ολοκληρωθεί με την υποβολή και αποδοχή των παραδοτέων εντός του 2011.

Το 2012, το Υπουργείο Οικονομικών προγραμματίζει να συνεχίσει το έργο του στη βάση των αξόνων οικονομικής πολιτικής που έχουν τεθεί, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της ευημερίας και την πρόοδο της οικονομίας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο εστιάζεται και η υλοποίηση του Προγράμματος Σταθερότητας 2012-2015 σε συνδυασμό με την υλοποίηση του Οικονομικού Προγράμματος Διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Μερικές από τις δραστηριότητες αναφέρονται πιο κάτω. Βέβαια μεγάλη βαρύτητα θα δοθεί στην προετοιμασία και επιτυχή διεκπεραίωση της ανάληψης της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το β' εξάμηνο του 2012.

Νέο Σύμφωνο για το Ευρώ

Το Υπουργείο Οικονομικών δεσμεύτηκε, εντός του 2012, να επικυρώσει και να ενσωματώσει στο εθνικό πλαίσιο, το Νέο Δημοσιονομικό Σύμφωνο, το οποίο στοχεύει στην περαιτέρω ενδυνάμωση της Οικονομικής Διακυβέρνησης της ΕΕ.

Δημοσιονομική Εξυγίανση και Αναπτυξιακά Μέτρα

Το Υπουργείο Οικονομικών θα παρακολουθεί συστηματικά τις δημοσιονομικές εξελίξεις και θα λαμβάνει, έγκαιρα, διαθρωτικά μέτρα για να διασφαλίσει ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα θα παραμείνει στο 3% του ΑΕΠ. Παράλληλα, θα παρακολουθείται στενά και η υλοποίηση των αναπτυξιακών μέτρων, τα οποία πιστεύεται ότι θα δώσουν ώθηση στην οικονομία.

Προσέλκυση νέων επενδύσεων

Στα πλαίσια της ενδυνάμωσης της θέσης της Κύπρου ως διεθνούς χρηματοοικονομικού κέντρου προγραμματίζονται να υπογραφούν σχετικές Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με την Εσθονία, το Μπαχρέιν, την Αυστρία, την Ουκρανία και το Ισραήλ.

Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου

Ολοκλήρωση της υλοποίησης των κάθετων εισηγήσεων μείωσης του ΔΦ, σε συνεργασία με τα εμπλεκόμενα τμήματα/υπηρεσίες. Παράλληλα, υλοποίηση της οριζόντιας εισήγησης για τη διαφημιστική εκστρατεία, σε συνεργασία με το ΤΥΠ και το Κέντρο Παραγωγικότητας.

Περαιτέρω προώθηση του μηχανισμού ελέγχου/παρακολούθησης της συμπλήρωσης του Ερωτηματολογίου Ανάλυσης του Αντίκτυπου.

Συνέχιση της διοργάνωσης των εκπαιδευτικών σεμιναρίων/προγραμμάτων για καθοδήγηση των δημόσιων λειτουργών, στο θέμα καλύτερης σύνταξης νομοσχεδίων.

Ενίσχυση του μηχανισμού διαβούλευσης των προσχεδίων των ευρωπαϊκών οδηγιών/ κανονισμών κτλ., σε εθνικό επίπεδο.

Εντατικοποίηση των επαφών με τους άμεσα εμπλεκόμενους για την καλύτερη δυνατή προετοιμασία της ΚΕΜ για την Προεδρία της ΕΕ το δεύτερο εξάμηνο του 2012, καθορισμός των θεμάτων Βελτίωσης του ΡΠ που θα ασχοληθεί η Κυπριακή Προεδρία και εκτέλεση της Προεδρίας της Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας, στον καλύτερο δυνατό βαθμό.

Συνέχιση της συμμετοχής της Κύπρου και ενημέρωσης για τις εξελίξεις στο θέμα της Βελτίωσης του ΡΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Προγραμματίζεται η φιλοξενία της συνάντησης του SCM Network στην Κύπρο, καθώς και ημερίδα για το όλο θέμα της Βελτίωσης του ΡΠ με ευρωπαίους ομιλητές, αρχές Απριλίου 2012.

Εκσυγχρονισμός Δημόσιας Υπηρεσίας

- Συνέχιση των συγχρηματοδοτούμενων Έργων, τα οποία αφορούν:
 - στην αναδιοργάνωση και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των Τμημάτων Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (Υπ. Οικονομικών) και Εργασίας (Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων),
 - στα διευθυντικά στελέχη των τριών επιπέδων της κυπριακής δημόσιας υπηρεσίας, σε θέματα στρατηγικής, ηγεσίας και διοίκησης.

- στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης» στα πλαίσια του οποίου, το Μάρτιο του 2012 θα αρχίσει η υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα πλαίσια της σύμβασης «Μαθησιακές Δραστηριότητες σε Θέμα τα Διοίκησης και Ηγεσίας για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας».

- Προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού για την «Αγορά Υπηρεσιών για τη Δημιουργία και Λειτουργία Κέντρου Τηλε-εξυπηρέτησης του Πολίτη».
- Ολοκλήρωση της ανακαίνισης / επέκτασης του ΚΕΠ Λεμεσού, και μεταστέγαση του ΚΕΠ Λάρνακας σε νέο χώρο. Αναμένεται, επίσης, η εγκατάσταση ηλεκτρονικού συστήματος τήρησης σειράς προτεραιότητας στα μεγάλα ΚΕΠ και η λειτουργία ξεχωριστής ιστοσελίδας στην οποία, μεταξύ άλλων, θα υπάρχει πλήρης περιγραφή των διαδικασιών που αφορούν σε υπηρεσίες που προσφέρονται στα ΚΕΠ.

- Εγκατάσταση και λειτουργία του Συστήματος Αυτοματοποίησης Γραφείου (eOAS) σε όλα τα Τμήματα του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, Γραφείο Προγραμματισμού και Γραφείο Υπουργικού Συμβουλίου. Στο πλαίσιο αυτό προγραμματίστηκαν και οι εκπαιδεύσεις του προσωπικού όλων των προαναφερόμενων Τμημάτων.
- Επανέναρξη διαλόγου/ διαβουλεύσεων με τη συνδικαλιστική πλευρά για την εισαγωγή νέου συστήματος αξιολόγησης της απόδοσης των δημοσίων υπαλλήλων.
- Οριστικοποίηση του κειμένου του Οδηγού Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας των Δημόσιων Υπαλλήλων, σε συνεργασία με το Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως η συζήτησή του με την ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η έγκρισή του από το Υπουργικό Συμβούλιο, ώστε να ακολουθήσει πρόγραμμα ενημέρωσης/επιμόρφωσης του προσωπικού για τις πρόνοιες του Οδηγού.

Στα πλαίσια της αναβάθμισης των υπηρεσιών πληροφορικής στη δημόσια υπηρεσία, από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, το 2012 προβλέπεται να προωθηθούν/ αρχίσουν τη λειτουργία τους, μεταξύ άλλων, τα πιο κάτω συστήματα:

- Κυβερνητική Διαδικτυακή Δίοδος Ασφαλείας
- Διαχείριση και Υποστήριξη Δικτύων και Συστημάτων (Help Desk)
- Προώθηση Υποδομής για ηλεκτρονικές Υπογραφές
- Διαδικτυακή Εφαρμογή για Εντοπισμό Τεμαχίου Γης και παρουσίαση σχετικών πληροφοριών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
- Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Αρχείου Πληθυσμού (e-Civil)
- Ολοκληρωμένο Έργο Μηχανογράφησης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
- Αναβάθμιση Ολοκληρωμένου Συστήματος Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου (FIMAS)

- Αναβάθμιση Κρατικού Μισθολογίου
- Αναβάθμιση του Μηχανογραφημένου Συστήματος του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων
- Νέο Σύστημα ΦΠΑ
- Επέκταση του Νέου Πληροφοριακού Συστήματος Υγείας στο Μακάριο Νοσοκομείο και Νοσοκομείο Πάφου
- Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών για το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
- Διαδικτυακό Σύστημα Πληροφοριών Ακινήτων
- Στενοτύπηση Πρακτικών Δικαστηρίου
- Εξασφάλιση λογισμικού για τη διαχείριση των παραπόνων που υποβάλλονται από τον πολίτη στον Επίτροπο Διοίκησης.

- **Εκδόσεις (Ελληνικά)**

1. Ομιλία στη Βουλή των Αντιπροσώπων με την ευκαιρία της συζήτησης του Προϋπολογισμού για το 2012 από τον τέως Υπουργό Οικονομικών κ. Κίκη Καζαμιά, Δεκέμβριος 2011, Υπουργείο Οικονομικών.
2. Οικονομικές εξελίξεις του 2010 και προοπτικές για το 2011, Υπουργείο Οικονομικών, Οκτώβριος 2010.
3. Ετήσια έκθεση Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους 2011, Μάρτιος 2012.

- **Εκδόσεις (Αγγλικά)**

1. Draft National Reform Programme of Cyprus, Planning Bureau, November 2010.
2. Stability Programme of the Republic of Cyprus, 2012-2015, April 2012.
3. Annual Public Debt Management Report 2011, March 2012.

- **Συναφείς Ιστοσελίδες**

1. www.mof.gov.cy (κεντρική ιστοσελίδα Υπουργείου Οικονομικών)
2. www.better-regulation.org.cy (ιστοσελίδα για ιστοσελίδα για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου)
3. www.mof.gov.cy/pdmo (ιστοσελίδα Γραφείου Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους)
4. www.mof.gov.cy/ce (ιστοσελίδα Τμήματος Τελωνείου και ΦΠΑ)
5. www.pard.mof.gov.cy (ιστοσελίδα Τμήματος Δημοσίας Διοίκησης και Προσωπικού)
6. www.mof.gov.cy/ird (ιστοσελίδα Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων)

7. www.mof.gov.cy/cystat (ιστοσελίδα Στατιστικής Υπηρεσίας)
8. www.mof.gov.cy/gpo (ιστοσελίδα Κυβερνητικού Τυπογραφείου)
9. www.mof.gov.cy/dits (ιστοσελίδα Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής)
10. www.mof.gov.cy/dgps (ιστοσελίδα Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών)
11. www.centralbank.gov.cy (ιστοσελίδα Κεντρικής Τράπεζας)
12. www.cysec.gov.cy (ιστοσελίδα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς)
13. www.cse.com.cy (ιστοσελίδα Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου)

Σχεδιασμός και Εκτύπωση: Κυβερνητικό Τυπογραφείο

Ιούνιος 2012